

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmočen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

OSRE
S.V.
TRG
6600

Polština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 274 (11.997)

Trst, sobota, 17. novembra 1984

V nedeljo bomo enotno in odločno nastopili za naše pravice

Župan Richetti je sinoči brutalno odgovoril: Slovenci nimate pravice do dvojezičnih tabel!

*Županu so ostro oporekali in zagovarjali slovenske pravice Spetič (KPI), Jagodic (PSI) in Parovel (MT),
spet je grozil Gambassini (LpT), z županom se je povsem strinjal neofašist, Lokar (SSk) pa je bil odsoten*

ITALIANO
SLOVENSKO
NE DOPUSTIMO!

V Trebčah je vse pripravljeno za jutrišnjo simbolično postavitev dvojezičnih tabel in za protestno manifestacijo, ki bo temu sledila. Organizatorji pričakujejo enoten in množičen odziv Slovencev in tudi italijanskih demokratov, ki so naklonjeni našemu boju

NA 5. STRANI

BOGO SAMSA

Tržaški župan Franco Richetti je na sinočni seji tržaškega občinskega sveta brutalno odgovoril: Slovenci nimate pravice do dvojezičnih tabel, do svojih originalnih nazivov vasi in naselkov. Takoj nato pa se je skliceval na že postavljene napise, na obstoječo prakso in na mednarodne pogodbe in dodal, da imamo pravico do treh dvojezičnih napisov, katere bodo menda obnovili, če bodo ugotovili, da so pokvarjeni, zakar je predvidel zapleten postopek preverjanj in tehničnih ugotavljanj.

Pri tem je šel župan tako daleč, da je povsem netočno citiral razsodbo ustavnega sodišča, to seveda ustno, ko pa so novinarjem razdelili tekst se v njem na ustavno sodišče ne sklicuje več, temveč enostavno odloča, da »je znano... da morajo biti uradne cestne oznake v italijanskem jeziku«. Skratka, tu se govori samo italijanski.

Zato tudi ni čudno, da se je z županovim odgovorom strinjal fašist, ko je ugotovil, da je redko zadovoljen z odgovori Richetti, tokrat pa z njim soglaša. Seveda se z županom nista strinjala slovenska svetovalec Spetič (KPI) in Jagodic (PSI), začuda pa je bil odsoten svetovalec Lokar (SSk), ki je prišel v občinsko palačo, brž ko se je zaključila razprava na to za vso slovensko narodnostno skupnost tako važno vprašanje. Zelo odločno je nastopil v podporo naravni pravici do rabe slovenščine svetovalec Parovel, s svojimi grožnjami pa je tudi sinoči nadaljeval skrajno desni melonar Gambassini.

O vseh teh dogodkih podrobno poročamo na tržaški kroniki. Na tem mestu pa moramo ponovno poudariti: v nedeljo bomo Slovenci enotno in odločno zahtevali svoje pravice. Zahtevali bomo, da se naši kraji imenujejo po naše, da se povsod upošteva slovenski naziv. To bo najboljši odgovor na novo krivico.

Množična podpora trebenskemu shodu

Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi je na sinočni seji potrdilo program nedeljskega shoda v Trebčah, ki bo ob 11. uri na glavnem trgu. Zbirališče za udeležence je ob 10.30 pred vhodoma v vas, kjer bodo ob 10.45 simbolično postavili dvojezični tabli.

Tudi včeraj je več organizacij, društev in krajevnih ustanov izrazilo podporo trebenskemu shodu in solidarnost prebivalstvu, ki se bori za enakopravnost in za narodnostne pravice. Solidarnost so sinoči izrazili tudi župani slovenskih občin na Goriškem Mario Lavrenčič (Doberdob), Stanislav Klanjšček (Števerjan) in Vid Primožič (Sovodnje).

Na mogočni manifestaciji v Celovcu

Slovenci in demokrati za dvojezično šolstvo

MARIJ ČUK

CELOVEC — »Koroški in avstrijski politiki naj se zavedajo, da koroški Slovenci pri šolskem vprašanju ne bomo klonili in si ne bomo pustili vzeti najosnovnejših človekovih pravic. Tako je med drugim dejal bорец za narodnostne pravice koroški Slovenec in šolski ravnatelj Franc Kukovica, ko je pred večitisočglavo množico pred deželno vlado v Celovcu naslovil svoj protest proti vsem tistim, ki skušajo kratiti pravice slovenski narodnosti skupnosti v Avstriji.

Včerajšnja manifestacija v koroškem glavnem mestu je izvenela glasno in odločno, v obrambo dvojezičnega šolstva, ki ga skušajo desničarsko usmerjeni politični krogi s Heilmatienstom na čelu ukiniti. Kaj bi se s tem zgodilo: Slovenci bi spravili v geto in, kot je poudaril drugi govornik, nemško govoreči univerzitetni profesor Peter Gstettner, čez dve ali tri generacije Slovencev na Koroškem sploh več ne bi bilo, saj bi diskriminacijska asimilacija opravila svoje.

Ukinitve dvojezičnega šolstva bi skratka pomenila pravi genocid nad narodom, ki živi

na svoji zemlji že stoletja, na zemlji, kjer se je še pri ustoličevanju vojvod slišala slovenska beseda na Gosposvetskem polju. Koroški Slovenci so se od vedno upirali proti takemu šolskemu sistemu, kakršnega imajo danes, saj bi radi za svoje otroke boljši pouk v materinem jeziku.

Profesor Gstettner je opozoril tudi na izjemno nevarne pedagoške učinke, ki bi jih imela ukinitve dvojezičnega šolstva, na ustvarjanje razredov (ločevanje nemških in slovenskih otrok na kategorije), ki niso ravno zgled sožitja, na kulturno škodo, ki bi jo utrpelo celotno ozemlje, vsa država. Zaradi tega je bilo med več kot tritisočglavo množico, ki je krenila s celovškega Starega trga, tudi veliko nemško govorečih, predvsem mladine, ki se zaveda stašnega brezna, ki bi zazijalo na Koroškem.

Ljudje, ki so prišli od vsepovsod, iz vseh koroških središč in vasi pa celo iz Salzburga in z Dunaja, da bi združeno podkrepili svoje zahteve in pravice, so pritegnili klicu ravnatelja Kukovice, ki je vehementno zahteval za-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

S srečanja manjšin iz 5 držav v Rovinju

Odločna podpora pravicam Slovencev v Italiji in Avstriji

KARLO DEVETAK

V Rovinju odobrena resolucija o Trebčah

V zvezi z enotno manifestacijo Slovencev v Italiji, ki bo 18. novembra 1984 v Trebčah pri Trstu glede javne rabe slovenskega jezika v toponomastiki izrekajo udeleženci IX. Srečanja narodnosti iz zamejskih dežel v Rovinju popolno podporo upravičenim zahtevam slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini, ki temeljijo med drugim na točnih določbah mednarodnega prava, na katere se sklicuje in vključuje italijanski notranji pravni red; ponovno poudarjajo, da je priznanje javne rabe lastnega jezika temeljna pravica vsake narodnostne manjšine. Dosledno in odločno spoštovanje te pravice, predvidene v mednarodnih sporazumih in dogovorih, je predpogoj za uveljavljanje resničnega in ustvarjalnega sožitja med različnimi narodnostnimi in jezikovnimi skupinami, osnovanega na načelih enakopravnosti

ROVINJ — Z resolucijama v podporo zahtevam slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini po rabi slovenščine v javnosti in za ohranitev dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroškem, se je včeraj v Rovinju začelo 9. srečanje manjšin sosednjih držav, ki se ga udeležujejo predstavniki narodnostnih skupnosti iz Italije, Jugoslavije, Avstrije, Švice in Madžarske.

Letošnje srečanje je posvečeno relacijam med dvojezičnostjo in narodnostjo, torej enakopravnosti jezikov, ki na določenem ozemlju živijo drug ob drugem. To ni le formalno vprašanje je poudaril predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sao v svojem uvodnem pozdravu, ampak gre za potrebo, ki ima globok zgodovinski, družbeno-politični in kulturni pomen. Ne gre namreč le za pravico narodnosti do rabe lastnega jezika. Enakopravnost jezika je treba namreč upoštevati tudi kot človečnejšo vsebino medsebojnih odnosov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Galeb bo danes praznoval

GORICA — V goriškem Kulturnem domu bo danes slovenska mladinska revija Galeb svečano proslavila svojo tridesetletnico neprekinjenega izhajanja. Danes bo torej misel poletela na vse prizadevne Galebove prijatelje, ki so mu v vseh teh letih pomagali, da je premostil vsakovrstne težave in da je vedno ostal zvest prijatelj slovenskih učencev.

NA 8. STRANI

Protest pri Moščenicah

Delavci tržiške ladjedelnice so včeraj z dveurno splošno stavko in zasedbo vozlišča pri Moščenicah protestirali zaradi krize v tržiški ladjedelnici

NA 8. STRANI

V Gorici: psihoanaliza in evropska kultura

NA 8. STRANI

Craxiju uspel kompromis med vladnimi strankami o Visentinijevem paketu

Confindustria izolirana sindikati spet enotni

NA 2. STRANI

● Slovenci

NADALJEVANJE S 1. STRANI

doščenje potrebam slovenske narodnostne skupnosti in ovrgele vsako podžiganje k sovražstvu in narodnostni mržnji. »Dragi rojaki, stopimo skupaj. Podjunčani, Rožani in Ziljani. Stopimo skupaj socialisti, kelovci, komunisti, alternativci in drugi. Naš skupen cilj je ohranitev dvojezične šole«.

Da bi še bolj pritisnili na politične oblasti, so udeleženci celovške demonstracije izdelali skupno resolucijo, ki so jo izročili predstavnikom koroške deželne vlade. V njej so štiri bistvene zahteve: nobene ločitve šolarjev po jezikovnih vidikih, tudi ne v obliki poučevanja slovenščine po zaključku rednega pouka; nobene omejitve teritorialne veljavnosti dvojezične šole; dvojezični pouk je treba obvarovati in izboljšati; namesto omejevanja in okrnitve je treba dvojezično šolstvo še izpopolniti.

Izjemno široka solidarnost vseh avstrijskih demokratičnih sil, ki se je pokazala na demonstraciji, je izžarevala svoje sporočilo tudi v kulturnem sporu, ki je tekkel v prostorih celovškega sejma. Domači zbor Danica, znani violinist Stricker, južnotirolska skupina Netzkunstler in Tržaški partizanski pevski zbor Pinco Tomažič s svojo borbena pesmijo, so samo še potrdili upravičenost zahtev Slovencev v Avstriji, ki bijejo svoj odločilni boj za obstoj, pravice in miroljubno sožitje.

MARIJ ČUK

● Odločna

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Osrednji del včerajšnjega srečanja sosednjih manjšin, je bil namenjen orisu odnosov med dvojezičnostjo in narodnostnim vprašanjem. Članica predsedstva SR Hrvatske Ema De Rossi - Jelajac je svoje izvajanje o-slonila na ugotovitve, da je jezik osnovno sredstvo za komunikacije, za zblizevanje med ljudmi in zato mu moramo v mešanem okolju posvečati še posebno pozornost. Upoštevati moramo tudi potrebo, da sta obe skupnosti dvojezični. Le na tej podlagi se bodo namreč razvijali demokratični odnosi med ljudmi. Srečanje različnih kultur se namreč obogati samo v primeru, da je z obeh strani enako dostopno.

Razmere o rabi slovenščine na Koroškem je predstavil Pavel Apovnik, ki je po podrobnih analizi dejanskega stanja na avstrijskem Koroškem izpostavil potrebo, da se celotna skupnost zavzame za dvojezičnost. Pri tem pa ima posebno mesto sama manjšina, ki mora organizirano delovati, da ohrani najzlahtnejše izrazno sredstvo narodnostne identitete — jezik. Zelo razvejan in poglobljen je bil tudi nastop predstavnika Madžarov v Sloveniji Ferenc Hajoša, ki je izpostavil dejstvo, da dvojezičnosti ni mogoče obravnavati izključno kot jezikovni — lingvistični pojav, ker je jezik nujno ozko povezan, zlasti za narodnost, tudi z vprašanjem ohranitve narodnostne identitete. Znanemu madžarskemu reku »Narod živi v jeziku«, ki se je oblikoval na podlagi zgodovinskih izkušenj, priznavajo umestnost tudi sodobne teorije.

Pozdrave udeležencem srečanja so med drugim prinesli predsednik RK SZDL Hrvaške Čedo Pajič, rovinjski župan Marko Poščon, predsednik FUENS Reginald Vošpernik ter predstavnik AIDCLM Franc Zwitter. Delegacijo predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti iz Italije vodita Viljem Černo in Rafko Dolhar.

KARLO DEVETAK

MOSKVA — V Kremlju in sovjetskih ministrstvih potekajo zadnje priprave pred skorajšnjim zasedanjem centralnega komiteja KPSZ, na katerem bo sovjetska partija sprejela ekonomski plan za prihodnje leto, pa tudi poskušala oblikovati še zadnje ukrepe, ki bi lahko pripeljali do izboljšanja gospodarskih razmer v državi in zagotovili tako vsaj do- stojno zaključitev sedanjih petletje, če že ne uspešno.

Tako nekako je naloge, ki stojijo pred partijo na gospodarskem področju in tem trenutku, označil na predsinodni seji politbiroja tudi sovjetski voditelj Konstantin Černenko, ko je govoril o gospodarskih načrtih za prihodnje leto in splošni razvojni strategiji v naslednjem obdobju. Sovjetsko gospodarstvo je namreč v prvih dveh letih sedanje petletke zabeležilo veliko slabše rezultate, kot so načrtovali državni planerji in v marsičem zaostri- lo idealne politične dileme, kako da- lje, saj se je ob vseh drugih pro- blejih, tudi zgovorno pokazalo, da je sovjetski gospodarski sistem zgu-

Po hudih polemikah in napovedih vladne krize iz prejšnjih dni

Craxiju uspelo spet spraviti vladne stranke na skupni imenovalec glede davčnih ukrepov

Confindustria izolirana sindikati pa enotnejši

RIM — S svojim neodgovornim sklepom, da bo izplačala samo eno točko draginjske doklade namesto dveh, se je Confindustria popolnoma izolirala (pritegnili so ji le veleposestniki), sindikati so pa na izziv odgovorili z obnovljeno enotnostjo. Včeraj so namreč sklenili izplačati obe točki časopisni založniki, združenje državnih petrolejskih podjetij, in nekatere strokovne zveze združenja malih industrijcev, ki bo uradni sklep sprejel danes. Tajništva CGIL, CISL in UIL so pa z enotne seje sklicala za ponedeljek tiskovno konferenco o smotrih in poteku splošne stavke 21. t.m., v četrtek se bodo sestala s strokovnimi sindikati, ki jih neposredno prizadeva izziv Confindustrie, nakar se bodo 26. t.m. spet sestala za poglobitev vprašanja reforme plač in začetka pogajanj z delodajalci in z vlado.

RIM — Socialističnemu predsedniku vlade je treba zares priznati povsem izredno potrpežljivost, vztrajnost in odločnost: potem ko so včeraj že vsi napovedovali njegovemu kabinetu kratko življenje (nekateri časopisi so celo napovedovali, da namerava Pertiniju vrniti mandat), mu je sinoči spet uspelo skoraj čudežno spraviti na skupni imenovalec povsem nasprotna stališča za- veznikov o tako kočljivem vprašanju, kot so bili Visentinijevi predlogi za boj proti davčnim utajam neodvisnih delovnih kategorij.

Odločilni sestanek Craxija, podpredsednika Forlanija in finančnega ministra Visentinija z načelniki parlamentarnih skupin vladnih strank na sedežu senata je sicer trajal polne 3 ure in vsi so prišli iz njega bolj namršeni kot veseli, toda predsednik vlade je le lahko napovedal novinarjem, da bo večina glasovala za Visentinijev davčni paket, (ki ga je bila sicer vlada že davno odobrila, a je sprožil pravi roj polemik v strankah večine) »z dogovorjenimi popravki«.

Rayno na vprašanje popravkov pa se je te dni vodil ogorčen boj med nepopustljivim republiškimi ministrom Visentinijem in voditelji ve-

čine, ki so se bali negativnih volilnih posledic pri doslej davčno privilegiranih kategorijah trgovcev, obrtnikov in svobodnih poklicev. Za dogovorjene spremembe se bo uradno izvedelo le danes, ko bo o njih razpravljala senatna komisija za finance, po namigih prisotnih na sinočnjem se- stanku pa naj bi bile naslednje:

Glede induktivnega ugotavljanja dohodkov naj bi Visentini v posebnem dekretu točneje opredelil, po kategorijah in sektorjih dela, vodila in parametre; za kazenske postopke so dvignili me- jo utajenega dohodka na 50 milijonov; v davčne seznane bodo vknjižili samo del induktivno ugo- tovljenega dohodka (in ne vsega, kot je zahteval Visentini); pri družinskih podjetjih ne bodo pri- sodili poglavarju dve tretjini dohodka, ampak 51 odst., ostalo pa drugim družinskim članom.

Craxi je torej nesporno zabeležil včeraj nov uspeh, čeprav ni mogoče prerokovati, koliko časa bo trajala sprava med vladnimi strankami, poleg tega pa se bo morala večina še boriti pri Visen- tinijevem paketu s popravki KPI in ostale opo- zicije. Vsekakor je v prid vladi zabeležiti tudi sinočno odobritev državnega proračuna v po- slanski zbornici, brez presenečenj prejšnjih dni.

Ker je nudil zatočišče Buscetti Zet Nina Salva Sangiorgi zbežal pred preiskovalci

PALERMO — Palermsko sodstvo je obtožilo tudi zeta Nina Salva, 35- letnega zdravnika Gaetana Sangiorgi- ja, da je nudil kritje in gostoljubje mafijemskim kolovodji Tommasu Buscetti, ki je ta zbežal iz Turina. Pre- iskovalci pa so zaman iskali Sangior- gija, ki jo je pobrisal takoj po areta- ciji svojega tasta.

Nedvomno bosta na današnjem za- slišanju Nina in Ignazia Salva pre- iskovalna sodnika Falcone in Borsel- lino zahtevala pojasnila tudi o San- giorgijevi vlogi. Se vedno pa ni zna- no, ali bosta v Rebibbii zaslišala tudi skesanega mafijca Buscetto in bivše- ga palermškega župana Ciancimina. Sodeč po njunem »voznem redu«, bo- sta že danes po vsej verjetnosti odpo- tovala v Brazilijo, bo morebitno za- slišanje Buscette in Ciancimina krat- kotrajno.

Medtem pa palermski sodniki skrb-

no proučujejo obširno dokumentacijo, ki so jo v teh dneh zbrali finančni stražniki. Nanaša se na premoženje in na dejavnost Salvovih, da je za- nimanje sodstva upravičeno, saj sku- šajo sedaj ugotoviti morebitne pove- zave obeh finančnikov iz Salemijskega raznim mafijci.

Med razno dokumentacijo, ki so jo poslali finančni stražniki, je tudi po- ročilo o dejavnosti gradbenega in cestnega podjetja za javne dražbe CE SPA. Do leta 1978 je bila polovica delnic v rokah bivšega palermškega demokrščanskega župana Stefana Camillerija, ostala polovica pa je bila last sorodnika Salvovih Ignazia Lo Prestija. Camilleri je svojo polovico delnic prodal Carmelu Gaeti, ki so ga aretirali februarja lani pod obtožbo, da je reinvestiral dolarske dobičke od prodaje mamil v ZDA.

Neuradni predlog Finske za pospešitev dela KVSE

STOCKHOLM — Nevtralna Finska je pognala v tek teleprinterje tiskov- nih agencij s svojim neuradnim pred- lomom za poživitev domala že hira- joče mednarodne konference o var- nosti in sodelovanju v Evropi, na kateri so se v švedski prestolnici zbrali predstavniki 35. držav. Zami- sel finske vlade ne nosi uradnega žiga, je pa zanimiva, saj se zavzema za porazdelitev okostenelega konfe- renčnega dnevnega reda na manjše delovne skupine, ki naj bi z večjo prožnostjo razpravljale o ukrepih za ponovno okrepitev medsebojnega za- upanja.

Neuradni predlog je vzbudil za- nimanje mnogih udeležencev konfe- rence, ki jih tudi izid zadnjega, če- trtega, zasedanja ni spravil v bolj- šo voljo. Čujejo se že tudi prve po- litične ocene: švedski veleposlanik meni, da bo način morebitne izpe- ljave te zamisli vplival na končni sporazum med velesilama. Predstav-

niki Varšavskega pakta so predlog pozitivno ocenili, Zahod pa se o njej še ni izrekel.

Pobuda finske vlade cilja v bistvu na preprečitev nenadnega vojnega spopada na evropskih tleh, KVSE pa medtem še vedno ždi na začetnih po- ložajih mednarodnega nesporazume- vanja. Deset mesecev trajajoče raz- prave se niso premaknile iz mrtve točke uradnih stališč, kljub dobrim odnosom med veleposlanikom ZDA Goodbyjem in njegovim sovjetskim kolegom Grinevskim. Velešli — kajti zanju gre! — se očitno ne mo- reta sporazumeti niti o vsebini po- gajanj. Države NATO so predlagale vsakoletno izmenjavo vojaških podat- kov, dolgoročne napovedi orožnih vaj ter dolžnost povabiti nanje tuje o- pazovalce. Države Varšavskega pak- ta pa so se omejile le na splošne obveze, npr. da ne bodo prve pose- gle po jedrskem orožju, da se ne bodo poslužile sile, predlagajo pa ustanovitev nejedrskih območij.

Včeraj na okrožnem sodišču v Beogradu Javni tožilec razširil obtožnico

BEOGRAD — Na včerajšnji obravnavi na okrožnem sodišču v Beogradu, kjer poteka sojenje šestim obto- žencem zaradi kaznivega dejanja združevanja z name- nom sovražne dejavnosti, je javni tožilec razširil obto- žnico. Ta sicer ostaja v mejah istih kvalifikacij za že očitno kaznivo dejanje. Milanu Nikoliću pa očitajo še dve kaznivi dejanji.

Do predloga za razširitev obtožnice, katerega je ka- zenski senat sprejel, je prišlo potem, ko so prebrali za- piske o preiskavi stanovanj in potrdila o odvzetih stva- reh. V stanovanju Milana Nikolića so namreč našli ko- pijo njegovega besedila v angleščini »Struktura jugo- slovenske družbe, oblike spopadov in načini njihove- ga premagovanja«, ki jo je imel za razpečevanje. Med drugim je v njej trdil, da je potreben spopad delav- skega razreda in vseh naprednih demokratičnih sil z birokracijo in delom gospodarskih voditeljev, od in- teligence pričakuje, da stori svojo »osnovno nalogo«, ozi- roma, da »predlaga alternativo« in se poveže z na-

rodno večino. V tem besedilu Nikolić tudi poziva de- lavce, da naj v sodelovanju z inteligenco dajo pobudo zoper obstoječi družbeni sistem. Prav tako pa je imel Nikolić v svojem stanovanju tudi besedilo s sovražno vsebino (tudi v angleščini) o Kosovu, ki ga je posojal v prebiranje.

Med drugim v njem omenja, da nacionalno vpraša- nje glede Albancev v Jugoslaviji ni ustavno pravilno re- šeno. Prav tako omenja ustanovitev albanske republike v Jugoslaviji na teritoriju Kosova, Makedonije in Črne gore. Za to besedilo je obramba izjavila, da ga ni napisal Nikolić, temveč neki tuj avtor.

Zagovornik prvoobtoženega Vladimira Mijanovića se je včeraj na obravnavi javno opravičil senatu zaradi nepristojnega obnašanja ter dodal, da se kaj takega ne bo ponovilo.

Zaslišali so še nekaj prič, sojenje pa se bo nada- ljevalo 6. decembra. (dd)

Craxi odpotuje danes v Egipt

RIM — Predsednik vlade Craxi odide danes zjutraj z zunanjim ministrom Andreottijem na tri- dnevni obisk v Kairo. Z držav- nim poglavarjem Mubarakom in prvim ministrom Hassanom se bo pogovarjal o varnosti in stabil- nosti na Sredozemlju ter o ita- lijansko - egiptovskem gospodar- stvu, zlasti industrijskem sode- lovanju.

Glede problema bližnjevzhodne krize je Craxi v intervjuju ka- irski tiskovni agenciji Mena iz- javil, da se Italija zavzema za rešitev na pogajalski ravni, ki naj upošteva načeli o medseboj- nem razumevanju in spoštovanju pravic posameznih držav in na- rodov.

Da bi zagotovili tudi blago široke potrošnje V prihodnji petletki Sovjetske zveze večja skrb gospodarski produktivnosti

bil znaten del svoje učinkovitosti.

V zadnjih dveh letih naj bi se si- cer nekoliko izboljšale stvari, to- da kot je bilo moč razumeti Čer- nenka, je celotna petletka še zmeraj pod vprašanjem in gospodarstveni- ki naj bi šele naredili odločujoči korak k intenzivnejšemu ekonom- skemu razvoju. V ospredju naj bi bil pri tem predvsem zasuk od ek- stenzivnega načina proizvodnje k ra- cionalnejšemu in produktivnejšemu, prav tako pa tudi nove metode u- pravljanja, o katerih razpravljajo na številnih nivojih, vključno v tistih ministrstvih, kjer potekajo gospodar-

ski eksperimenti in podjetja dobivajo določeno samostojnost pri izpolnje- vanju svojih planskih obveznosti.

Sovjetski voditelj je na seji de- jal, da se bo obseg eksperimenti- ranja v prihodnjem letu še povečal, toda iz razprave se je videlo, da vsaj za zdaj ostajata mehanizem cen- tralnega odločanja in krepitev pro- izvodne discipline ključni vzvod za reševanje nakopičenih problemov. Zlasti je po njegovem potrebno za- gotoviti varčevanje s surovinami in energijo na vseh področjih. Kot e- nega od najkonkretnjših predlogov pa je omenil zahtevo, da bi vsako

podjetje vsaj dva dni v letu proiz- vajalo na osnovi tega kar je v teku leta privarčevalo. Kajti povsem nemogoče naj bi bilo, da so proizvo- dni potenciali v državi tako slabo iz- korišćeni, saj na primer kar 14. odst. strojnega parka v industriji dnevno sploh ne obratuje, ljudje ne prihajajo na delo ali pa vsak tretji tovarnjak stoji.

Po razpravi politburoja naj bi se pri tem tudi prihodnje leto nadalje- val hitrejši razvoj proizvodnje po- trošnega blaga, ki je še zmeraj šib- ka točka sovjetskega gospodarstva, prav tako pa naj bi rastel tudi stan-

dard ljudi, ki je bil v zadnjih le- tih deležen številnih nihanj. Černen- ko je dejal, da je zato pred časom ustanovil posebno komisijo, ki jo vodi Gajdar Alijev in ki naj bi pripra- vila širši program za razvoj proiz- vodnje blaga široke potrošnje in ne- katerih najpomembnejših storitvenih dejavnosti, javnost pa naj bi sezna- nila s svojimi načrti v najkrajšem času.

Kot ob vseh takih prilikah pa se- veda tudi tokrat ni šlo brez kriti- ke, sovjetski voditelj je namreč iz- rekel nekaj direktnih pripomb na ra- čun ministrstva lahke industrije SZ, češ da še zmeraj niso uspeli pri- goditi proizvodnje najnujnejšemu u- vpraševanju na sovjetskem tržišču in da se še zmeraj dogaja, da so »pozimi na policah trgovin poletni modeli čevljev, poleti za zimskie. Po njegovem je za mnoge probleme v preskrbi tako kriva zgolj malo- marnost posameznih ministrov in ni- kakršne »objektivne okoliščine; o katerih še zmeraj tako radi govo- rijo na posameznih mestih.

DANILO SLIVNIK

Goriška delegacija SSK včeraj v občini Ajdovščina

AJDOVŠČINA — Desetčlanska delegacija goriškega pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti je bila danes na celodnevem obisku v ajdovski občini. V okviru tradicionalnega sodelovanja in srečanj z medobčinskimi svetovi SZDL severnoprimorskih občin so delegacijo, ki jo je vodil pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Marjan Terpin, dopolnili v Ajdovščini najprej sprejeli predstavniki medobčinskega sveta in občinskih konferenc SZDL vseh štirih severnoprimorskih občin, ajdovske družbenopolitične skupnosti ter predsednik komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri republiški konferenci SZDL Stefan Cigoj.

Predstavniki Slovenske skupnosti so seznanili z aktualnimi gospodarskimi in družbenopolitičnimi razmerami v severnoprimorski regiji in še posebej ajdovske občine, uresničevanjem nalog iz Osimskih sporazumov na tem območju in oblikami sodelovanja s slovensko manjšino v Italiji.

Člani delegacije Slovenske skupnosti pa so poudarili predvsem prizadevanja za uresničitev zahtevane globalne zaštite Slovencev v Italiji.

Na današnjem srečanju so se dogovorili tudi za nove oblike sodelovanja in program v prihodnje. Člani delegacije so si na tem prvem uradnem obisku v ajdovski občini nato ogledali likovno galerijo Vena Piona, šolski center srednje gradbene šole Vena Piona in športno rekreacijski center Police. Popoldne so jih v delovni organizaciji Fructal seznanili s proizvodnjo in načrti tega kolektiva, nato so si ogledali dvorec Zemono pri Vipavi in predelavo v Vipavskem kmetijskem kombinatu v Vipavi.

SLAVICA CRNICA

Posvet strokovnjakov včeraj v Kopru

Razprava o maloobmejnem prometu po Tržaškem in Goriškem sporazumu

Pozitivni saldo je Jugoslaviji prinesel od 9 do 10 milijard čiste izgube

KOPER — Fakršnaki rešitev v zvezi z maloobmejno blagovno menjavo bo boljša od te, ki velja v tej menjavi danes, so menili člani odbora za izvajanje maloobmejnega prometa po Tržaškem in Goriškem sporazumu pri gospodarski zbornici Jugoslavije na današnji seji v Kopru, ko so se dogovarjali o svojih predlogih za ureditev razmer na tem področju. Na italijanski strani je namreč trenutno skupno po obeh sporazumih nekaj čez 80 milijard brezobrestnega pozitivnega salda, na škodo jugoslovanskega gospodarstva, ki je za toliko deviz izvozilo več blaga, kot ga je iz Italije uvozilo. Ne-

kdo je danes izračunal, da bo ta pozitivni saldo prinesel jugoslovanskemu gospodarstvu 9 do 10 milijard lir čiste izgube. Resnici na ljubo je treba povedati, da je presežek (sicer bistveno nižji) jugoslovanskega izvoza v obmejni menjavi z Italijo je bilo čuti vsa leta, ker je že sicer veljavni mehanizem za uvoz blaga tako zapleten, da traja predolgo preden lahko izvoznik uvozi določen obseg blaga. Temu se je letos poleti pridružil še administrativno omejevanje menjave in predstavniki gospodarstva so kar po vrsti naštevati primere, kako so propadali nekateri posli. Kljub vsemu temu pa 9-mesečni rezultati kažejo, da sta Jugoslavija in Italija po obeh sporazumih zamenjali za 693,5 milijarde lir (to je 408 milijonov dolarjev) oziroma za 44,4 odstotka več kot v istem obdobju lani. V strukturi blaga je Jugoslavija uvozila za približno 97 odstotkov repromateriala, izvozila pa na prvem mestu žive živali in meso (25,3 odstotka) proizvode lesne industrije (18 odstotkov) in kemične industrije (10,8 odstotka). Če je znašala lani udeležba maloobmejnega prometa v skupni menjavi z Italijo približno 27 odstotkov pa se je v teh devetih mesecih ta udeležba še povečala in znaša 30 odstotkov predvsem zato, ker so to menjavo začeli omejevati šele v juliju.

Kaj torej storiti, da bi čimprej rešili negativne posledice administrativnega odločanja, ki je povzročalo dolgotrajno dogovarjanje o višini kvot za uvoz oziroma izvoz blaga, o načinu razdelitve teh kvot, dolgotrajno izdajanje potrebnih potrdil,

zapleteno izdajanje deviz po preseženem limitu v višini 15 odstotkov itd. Odbor za maloobmejni promet po Tržaškem in Goriškem sporazumu je danes oblikoval predlog, po katerem naj bi že po novem letu prenehale zdaj veljavne omejitve v tej menjavi. Vsi udeleženci tovrstne menjave pa naj bi izdajali 27,5 odstotka deviz za skupne jugoslovanske potrebe. Le proizvodne organizacije z maloobmejnega območja, ki tudi proizvajajo blago na tem območju (gre za približno 8 odstotkov vseh udeležencev obmejne menjave z Italijo, teh pa je vsega skupaj že skoraj 1400 v Jugoslaviji) naj bi bile oproščene skupnih obveznosti, predvsem zaradi izhodiščnih zahtev Tržaškega in Goriškega sporazuma.

BORIS ŠULIGOJ

Gospodarsko pismo iz Ljubljane

»Slabo uresničevanje dobrega sistema«

Skorajda ne moremo verjeti, da pri tolikšni gospodarski krizi, v katero je zašlo jugoslovansko gospodarstvo in zaradi katere se je standard delavcev zmanjšal najmanj za četrtno, v Jugoslaviji ne pride do večjih socialnih pretresov, se že dalj časa čudijo v tujini. Jugoslovanskim politikom najbrž takšne ugotovitve ne bodo prišle na um. Ne malokrat poudarjajo, da je vzroke za dokajšnjo mirnost med delavstvom iskati v specifičnosti socialističnega samoupravljanja in zahteva in dokazuje, da je treba samoupravljanje samo še poglobljati in da je zaradi tega treba ostro nasprotovati vsakršnim idejam o spremembah, ki bi peljale stran od tega sistema. Vendar pa v Jugoslaviji ni kakšnega povsem idiličnega miru. Na nedavnem sestanku zveznih sindikatov so ugotovili, da je bilo v prvem polletju v Jugoslaviji 176 stavk.

Tukaj stavke nadvse radi imenujejo prekinitve dela, s čimer skušajo povedati, da v Jugoslaviji vendarle ne gre za takšne stavke, ki so tipične za kapitalistični svet, kjer so navadno stavke organizirane, vodene, motene s stavkokazi... V Sloveniji je bilo v prvih osmih mesecih letos 54 stavk. Tako v Sloveniji kot v Jugoslaviji pa se letos število stavk zmanjšuje. Lani jih je bilo namreč za nekaj odstotkov več kot letos.

V resnici so stavke jugoslovanskih delavcev nekaj posebnega, precej drugačnega od klasičnih stavk. Najbolj vidna značilnost teh stavk je trajanje stavk. Stavke so izredno kratkotrajne. Največ je takih, ko delavci prenehajo z delom za uro ali dve. Zato v Jugoslaviji te stavke radi imenujejo tudi: izsiljeni sestanki. Le malo stavk se je zavleklo na dan ali dva. V Sloveniji je na primer bila letos najdaljša stavka v Gorenjvi tovarni v Gornji Radgoni in v klavnicah v Sentjurju, kjer so delavci stavkali dva dni. Zelo podobno je tudi drugod po Jugoslaviji, z eno samo izjemo. V makedonskem Kratovu so v tovarni Idrina delavci stavkali poldrugi mesec. Tako kratek čas stankovanja ima kaj malo sorodnega s klasičnimi stavkami. Druga značilnost, ki spet kaže, da je značaj stavk v Jugoslaviji drugačen kot drugod, pa je število delavcev, ki stavkajo. Stavka sorazmerno malo delavcev. V letošnjih osmih mesecih je v Sloveniji stavkalo samo 2800 delavcev.

Tretja značilnost, ki pa ima vendarle nekaj sorodnosti s klasičnimi stavkami, čeprav tudi ta sorodnost ni velika, pa je v naslednjem: delavci stavkajo predvsem v tistih podjetjih, ki dosegajo zelo slabe poslovne rezultate. Stavk v podjetjih, kjer dobro gospodarijo, skorajda ni zaznati.

Iz vsega tega bi lahko zaključili, da morajo biti vzroki za stavke pri nas drugačni kot pa v ostalem svetu. Nekateri tuji komentatorji skušajo dokazati, da so stavke kratkotrajne in da se jih udeležuje malo delavcev zaradi tega, ker je na te delavce takoj izvršen močan politični pritisk in tudi nekakšen policijski pritisk. Vendar to ni res. Stavke tečejo povsem po mirni poti. Kolikor vemo, ni prav nobenega primera, kjer bi si prišli navzkriž delavci in policija, kjer bi prišlo do kakšnega takšnega obračuna. Res pa je, da so politični obračuni takojšnji, da je med stavko in še zlasti po njej politična aktivnost vseh politič-

nih aktivistov izredno močna, vendar ni usmerjena proti delavcem, ampak proti tistim, ki so povzročili, da so začeli delavci stavkati.

Res pa je, da je vzrok, zakaj delavci stavkajo, vendarle povsem enak, kot pri klasičnih stavkah. V večini primerov so namreč delavci stavkali zaradi svojih plač. Iz tega bi lahko zaključili, da imajo stavke v Jugoslaviji vendarle povsem mezdni značaj, in na podlagi tega tudi sklepali, da so vzroki za stavke vendarle povsem enaki kot pri klasičnih stavkah, pa čeprav imajo stavke v Jugoslaviji drugačne zunanje značilnosti. Takšen bi torej ta sklep lahko bil, vendar pa mu lahko ugovarjamo tudi z argumenti.

Analiza je pokazala, da je prišlo do velike večine stavk zaradi tega, ker so bile delavcem kratene samoupravljalne pravice. Kaj je kratenje samoupravljalnih pravic, bomo skušali ponazoriti s primerom. V neki mariborski tovarni je prišlo do stavke zaradi tega, ker so dobili delavci za 5 tisoč dinarjev manjšo mesečno plačo kot mesec pred tem. Ker nikakor niso mogli zvedeti, zakaj je plača manjša, so se odločili za stavko. Stavkali so torej zaradi slabe obveščenosti. In zakaj so bili slabo obveščeni? Zato, ker jih o vseh spremembah niso hoteli obvestiti, kajti s tem so delavcem skušali zakriti tudi napako, ki so jo povzročili pri obračunavanju stimulacije. Ali drug primer: poldrugi mesec so stavkali makedonski delavci v Idrini zato, ker so jih hoteli na silo pripojiti k večji delovni organizaciji. Pripojiti pa so jih hoteli k temu, večjemu podjetju zaradi tega, ker je tako zahteval direktor tega podjetja. Ker je podjetje veliko, si je tudi direktor jemal prevelike pravice in v občini so plesali tako, kot je on igral.

V bistvu gre torej pri skoraj vseh stavkah za delavčev boj za svoje pravice. Res pa je, da so te pravice navadno povezane s plačami. Vendar so vzroki tudi drugi: delavci stavkajo tudi zaradi zaostrene norme, zaradi neprimernih delovnih razmer, zaradi organizacije dela... Iz tega bi lahko potegnili naslednji sklep: največkrat delavci stavkajo proti svojim vodilnim delavcem, proti vodilni strukturi v nekem podjetju. Prav nobene stavke pa ni bilo takšne, kjer bi delavci stavkali proti samoupravnemu sistemu, kjer bi delavci klicali gesla proti zdajšnji politiki. Morda je zdaj tudi nekoliko jasnejša parola, ki je pogosto izrečena v najvišjih jugoslovanskih političnih krogih: Sistem je dober, le uresničujemo ga slabo.

Težko je napovedati, ali se bo število stavk začelo zmanjševati ali

Posvet ljudskih bank v Passarianu

PASSARIANO — Bolj kot kdajkoli doslej potrebuje industrijski sistem izdatne in razčlenjene finančne podpore, če hoče hoditi vstric s tehnološkim razvojem in biti kos ostri mednarodni konkurenci. Tudi same družbe spreminjajo svojo industrijsko strukturo in postajajo bolj kompleksne in razčlenjene. Od tod tudi težnja po uvajanju novih finančnih instrumentov. O tem se pogovarjajo na posvetu konzorcija ljudskih bank v Passarianu. Jutri bomo o posvetu priobčili daljši članek našega poročevalca Marka Waltritscha.

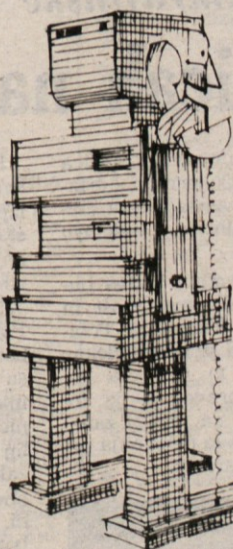
povečevati. Zdi se, da so stavke usodno povezane z razvojem samoupravljanja. Tam, kjer je samoupravljanje samo na površju, tam je vsekakor veliko možnosti, da se stavke razmahnejo. Tam pa, kjer se samoupravljanje pogloblja, nevarnost odpada. Kaj je delavcu blizu, je torej povsem jasno. Iz tega pa izhaja tudi napotek, kako se mora jugoslovanska družba razvijati. Vendar je takšna smer razvoja marsikomu v Jugoslaviji napoti, kar pomeni, da v boju za samoupravljanje samo deklarativnost ne bo zadoščala.

JOZE PETROVČIČ

BANCATEL - CRT: novosti v sistemu dialoga človek - stroj

»oprosti,
mi lahko sporočiš stanje
na mojem računu?«

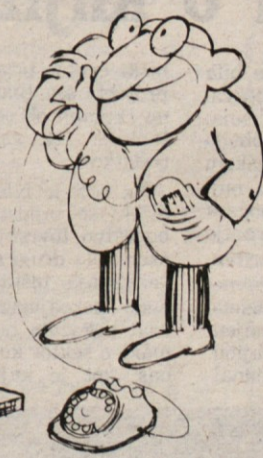
'RADE VOLJE.

To je BANCATEL, naj-novejša storitev, ki jo Tržaška hranilnica nudi svojim klientom.

BANCATEL je sistem popoln v vsebini, najenostavnejši v uporabi, ki omogoča imetnikom tekočega računa C&T, da v najkrajšem času »pridejo« do računalnika, ki z največjo histrosto, natančnostjo in diskretnostjo posreduje preko telefona važne informacije, kot so stanje na računu, in informacije o izdanih čekih ter morebitnih vplačilih na račun; torej vse tiste informacije, ki jih je stranka do sedaj lahko dobila le, če se je osebno oglasila v banki, pri tem pa izgubila precej časa.

Uporabnikom sistema BANCATEL je dovolj imeti na razpolago majhen žepni oddajnik, ki jim zagotovi CRT. Z njim se lahko preko kateregakoli telefona — tudi javnega — povežejo s kontrolno enoto.

Diskretnost za klienta je maksimalna. Pravzaprav je on tisti, ki si s pomočjo tastature priključuje tajni znak, ki je potreben, da lahko dobi informacije. Kontrolna enota sprejme »vprašanje«, ga prevede v računalniški jezik in računalnik nato obdelava različne foneme, spremeni sporočilo v besede in stavke in jih usmeri do klicnega telefona.

Če izpustimo procese, s pomočjo katerih lahko pride do našega usesa jasna in natančna želena informacija, pa moramo poudariti inovacijski vidik storitve BANCATEL, ki jo CRT kot prva predstavlja v Trstu. Ta storitev je le ena od mnogih, ki zagotavljajo CRT podobo banke, dovezetne za najnaprednejše rešitve; to so rešitve, ki iz dneva v dan prispevajo k izboljšanju kakovosti njenih storitev.

BANCATEL

crt CASSA DI RISPARMIO
DI TRIESTE

Na svoji četrtkovi seji na sedežu v Ul. Cicerone Glavni svet KZ razpravljaj o vrsti aktualnih vprašanj

Glavni svet Kmečke zveze je na svoji četrtkovi seji glavno pozornost posvetil vrsti aktualnih vprašanj, ki so na različne načine povezana s kmetijskim sektorjem.

Med prvimi je bilo seveda vprašanje sestave nove deželne vlade, oziroma vprašanje tistega dela programskih izjav novega predsednika, v katerem je bil govor o kmetijski politiki dežele. Glavni svet je z zadovoljstvom vzel na znanje, da se je Biasutti zavzel za večjo učinkovitost te politike, ki bi se morala odražati v konkretnih dejanjih. Z zadovoljstvom je tudi vzel na znanje, da je novi deželni odbornik za kmetijstvo Antonini odprl novo tajništvo odborništvu v Trstu, medtem ko je bila doslej vsa ta dejavnost osredotočena v Vidmu. Z zaskrbljenostjo pa je ugotovil, da odbornik za kmetijstvo nima pooblastila za gospodarsko politiko goratih predelov (v katere spada tudi tržaška pokrajina): obstaja namreč bojazen, da bi glede posegov na Krasu lahko prišlo do neskladij pri delovanju pristojnih uradov. Glavni svet KZ je vsekakor sklenil, da bo organizacija zaprosila za srečanje s predsednikom Biasuttijem in odbornikom Antoninijem, da bi ju po-

drobneje seznanila z najbolj perečimi vprašanji in ju povabila, da bi si ogledala strukturo tukajšnje kmetijske stvarnosti.

Obraunal je tudi smernice deželnega razvojnega načrta v luči sestanka, ki ga je pred nadavnim imel podpredsednik deželne vlade s kmečkimi organizacijami, ter obenem predloge, ki jih je posredovala KZ.

Seznanjen je tudi bil, da je zgozniški občinski svet pred nedavnim odobril varianto k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu; pri tem je tajnik orisal njegove glavne smernice, pri čemer je bilo poudarjeno, da načrt v urbanističnem smislu odpira dokajšnje možnosti za ohranitev teritorija v korist občinske skupnosti. Ker so nekateri člani KZ iz te občine zaprosili organizacijo za pomoč pri sestavljanju morebitnih ugovorov, je glavni svet po razpravi, v kateri je bilo poudarjeno, da je zgozniška občina še posebej odprta do problemov kmetijstva in organizacije Kmečke zveze, sklenil, da jim bo KZ nudila vso pomoč, računajoč tudi na sodelovanje zgozniške občine.

Tajnik KZ je na seji poročal, in o tem se je razvila obširna razprava, o sestanku s predsednikom in

direktorjem KZE v zvezi s problemom prodaje lastnih pridelkov na osmicah. Pri tem je bilo poudarjeno, da bo KZ zastopala načelo, da kmetje lahko vedno prodajajo svoje pridelke in da bo za dosego tega cilja sprožila vse koristne pobude (na pr.: ustanovitev agroturističnega združenja). Pri obravnavanju tega problema je prišel ponovno do izraza nerešeni problem poklicnega seznama kmetijskih podjetnikov.

Med raznimi organizacijskimi vprašanji je na četrtkovi seji glavnega sveta Kmečke zveze tekla razprava tudi o podelitvi priznanj Trgovinske zbornice, za zvestobo delu, za katera bo KZ predlagala svoje kandidate, o problemu tržnice na debelo (potrebna je učinkovitejša prisotnost KZ v pristojni komisiji, da se zaščitijo interesi naših proizvajalcev), o premogovnem terminalu v miljski občini (o negativnih učinkih, ki bi jih imel za kmetijstvo) ter o zamisli, po kateri bi kazalo ustanoviti konzorcij za zaščito porekla kraških vin, ki naj bi usklajil razne pobude za plasiranje domačega proizvoda na tržišče; s tem v zvezi bo KZ preverila, kaj bi se dalo narediti na tem področju. (A.S.)

Prihodnji teden v Trstu prikaz slovenskega filma

V ponedeljek se bo pričela v kinodvorani Cristallo revija slovenskega filma, ki jo prireja slovenski kinematografski krožek Kinoatelj in Cappella Underground. Tržaškemu občinstvu bodo prikazali najnovejšo slovenske filmske proizvodnje, skupno z nekaterimi najbolj pomembnimi filmi, ki so bili predstavljeni na zadnjem filmskem festivalu v Pulju.

Revija se bo pričela s predvajanjem filma Boštjana Vrhovca »Leta odločitve«, ki je bil na filmskem fe-

stivalu v Pulju nagrajen za najboljši scenarij. Nato bo na vrsti »Veselo gostovanje« Franca Stiglica, »Nobensone« Janeza Kavčiča, »Dediščina« Matjaža Klopčiča in »Ljubezen« Rajka Ranfla. Predvajali bodo tudi znana filma Bogdana Žižica »Prvi sneg v Münchnu« in »Kdo tamo peva«.

»Leta odločitve« obravnava težka leta kominforma in razprtje, ki so nastale po znanem sporu med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

Dolenjski računovodje v Trstu

Včeraj so se nudili v našem mestu člani Društva finančnih in računovodskih delavcev s področja Dolenjske na strokovni eskurziji. Obiskali so Slovensko gospodarsko združenje, Tržaško kreditno banko ter Rižarno, kjer so se poklonili žrtvam nacifašizma

Za pravičnejšo davčno politiko

Delavci se pripravljajo na 4-urno splošno stavko

Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL je za sredo, 21. novembra, oklicala štiriurno splošno stavko v obrambo zakonskega osnutka o davčni reformi, ki ga je predložil finančni minister Visentini in ki je v teh dneh predmet ostrih političnih sporov tudi znotraj same vladne koalicije. Kot so poudarili Lama, Carniti in Benvenuto, hoče biti ta splošna stavka odgovor nedavni zaporu trgovin, ki jo je priredila zveza Concommercio, čeprav sindikati nasprotujejo čelnemu družbenemu spopadu okrog tega kočljivega vprašanja. Tako pa ne morejo stvari naprej, pravijo CGIL, CISL in UIL, ki postavljajo na prvo mesto podatek, da davčne utaje v Italiji že presegajo 200 tisoč milijard lir in da državi uspe izterjati le eno tretjino dohodkov neodvisnega dela.

Potek sredine protestne stavke v Trstu bodo sindikati obrazložili na današnji tiskovni konferenci, medtem ko je že gotovo, da mestni in krajevni avtobusi Konzorcijalnega podjetja za prevoze (ACT) v sredo ne bodo vozili med deveto in dvanajsto uro. Šoferji in delavci KPP-ACT bodo o namenih in ciljih te stavke spregovorili na ponedeljkovi sindikalni skupščini, na kateri bo v imenu enotne zveze govoril pokrajinski tajnik CISL Degrossi. Zaradi skupščine zna zato priti tudi v

ponedeljek zjutraj do zastojev v javnem avtobusnem prometu.

Včeraj so medtem ves dan stavkali gradbinci, ki so včlanjeni v enotno zvezo FLC. Zidarji, komnoseki in delavci v lesnem sektorju so zelo nezadovoljni z uresničevanjem delovne pogodbe in zahtevajo od deželne Zveze gradbenikov, da se zavzame za izvajanje načrta celotne gradbene stroke, ki, kot znano, prav v tem času preživlja zelo hudo krizo.

Stavki se pridružuje tudi šolski sindikat, včlanjen v CGIL, CISL in UIL.

Tečaj za pomoč prizadetim otrokom na šolah

V Trstu bodo priredili dveletni usposobitveni tečaj za pomoč otrokom s težavami psihofizičnega značaja. Tako je pred nedavnim odredilo ministrstvo za šolstvo.

Tečaja se lahko udeležijo šolniki v staležu, ki poučujejo v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah in ki so pripravljani, da se posvetijo tej službi vsaj za pet let. Za udeležbo na tečaju bo treba opraviti sprejemni izpit, ki bo 30. novembra, ob 9. uri v srednji šoli »Campi Elisi« v Trstu. Rezultati pisne naloge bodo izobešeni v isti šoli 3. decembra, ob 13. uri, skupaj z navodili za ustni izpit.

Prošnje za udeležbo na tečaju, oziroma sprejemnem izpitu, je treba nasloviti na Delovno skupino šolskega skrbništva v Trstu, ločena sekcija — Ul. Teatro Romano 7, ter poslati najkasneje do 28. novembra. V prošnji morajo biti označeni podatki kandidata, bivališče, telefonska številka, habilitacijski naslov in sekcija šole (vrtec, osnovna, srednja), v kateri namerava kandidat opraviti pripravništvo.

Tiskovna konferenca predsednika Tombesija

Tradicionalen program CCA v novi sezoni

Vodstvo italijanskega krožka za kulturo in umetnost (Circolo della Cultura e delle Arti) je včeraj na tiskovni konferenci v Časnikarskem krožku predstavilo obračun svojega letošnjega delovanja in program do konca koledarskega leta. Predsednik Tombesi je uvodoma opozoril, da bo otvoritveni večer nove, 39. sezone krožka prihodnjo sredo s predavanjem evropskega poslanca Otta von Habsburga, nato pa je na kratko orisal njegovo zgodovino, ki s predhodnikom, krožkom Filarmonica Triestina, sodi v drugo polovico preteklega stoletja.

Ustavljen se je nato pri politični in zlasti gmotni krizi, ki jo je krožek preživljal konec sedemdesetih let in ki jo je prebrodil s solidarnostjo političnih, gospodarskih in kulturnih institucij ter številnih posameznikov. Od takrat se je v krožku zvrstilo 879 prireditve, medtem ko jih je bilo v vsem povojnem obdobju več kot tri tisoč, od katerih so bile mnoge pripravljene v sodelovanju z drugimi kulturnimi ustanovami, kot so na primer gledališče Verdi, Amici della Lirica, Gioventù musicale, Glasbena matica, Deželni sindikat umetnikov, občinska uprava itd.).

Predsednik Tombesi je navzočim novinarjem predstavil svoje sodelavce in odgovorne za posamezne sektorje krožkovskega delovanja in podal njegov trimesečni program do konca koledarskega leta. Med preteklimi prireditvami bi omenili Andreottijevo predavanje (12. oktobra) o Gianniju Bartoliju v tržaški zgodovini, srečanje z interpreti opere Sanson in Dalila in Marchettijevo predavanje o pisateljih ob meji. V prihodnjih tednih pa naj poleg že omenjenega predavanja Otta von Habsburga, omenimo še okroglo mizo tržaške pokrajine o desetletnih izkušnjah na področju šole, predstavitev knjige Claudia Magrisa »Illazioni su una sciabola« in

predavanje Francesca de Nicole o reškem pisatelju Enricu Morovichu.

Članica upravnega sveta CCA Aurelia Gruber Benico je Tombesijevu izvajanju na robu pripomnila, da ima krožek izredne težave v razmerju z mladimi generacijami, ki da so duhovno odsotni in tržaškem kulturnem dogajanju. Po njenem mnenju jim mesto ne nudi pozitivne povezave z današnjim svetom, saj samo nima jasne stališča do hudih gospodarsko-političnih problemov, ki ga pretresa. Tudi v delovanju CCA se odraža odsotnost mednarodne vloge Trsta, kakršno je imel pred dvesto leti in ki jo je nujno znova uveljaviti mimo vsakega nacionalističnega pečata.

Temu pa velja z naše strani dodati kritično pripombo, da poleg besed o upoštevanju navzočnosti slovenske manjšine (tako kot je krožkov predhodnik za časa Avstrije upošteval avstrijsko), ki smo jih slišali na včerajšnji tiskovni konferenci, vodstvo CCA za enkrat ni storilo konkretnega koraka na poti sodelovanja dveh kultur našega mesta. Tistega koraka torej, ki bi ga kot eminentni zastopnik in posredovalec italijanske kulture po naši sodbi moral storiti, če naj upravičeno zastopa in soulikuje kulturno podobo našega mesta.

Zanimiva pobuda pokrajinske uprave

Raziskava o knjižnicah na Tržaškem

V sredo, 14. novembra 1984, je bila v veliki sejni dvorani tržaškega pokrajinskega sveta izredno zanimiva seja. Pokrajinska uprava je dala pobudo za raziskavo o knjižnicah na Tržaškem ozemlju. Pri tem je izhajala iz nujnosti, da se ohrani in valorizira bogata dediščina listin in knjig, ki jih hranijo javne in zasebne ustanove in društva. Raziskava je poverjena vsedržavnemu združenju knjižnic (Associazione italiana Biblioteche), oziroma njeni sekciji za Furlanijo - Julijsko krajino. Pri raziskavi je soudeležen računal-

niški center tržaške univerze. Nasilca projekta sta Bianca Cuderi in Adriano Dugulin ob sodelovanju Pietra Stefaninija za računalniško obdelavo podatkov.

Na seji je bilo prisotnih veliko ljudi, ki so predstavljali raznolikost in bogastvo tovrstne dediščine na Tržaškem. Na drugi strani je bil živ dokaz zanimanja institucij in ljudi za pobudo pokrajinske uprave, ki je tokrat pokazala posluš za precej zane-marjen sektor kulturnega delovanja pri nas, kot je knjižničarstvo.

Pobuda je vsekakor potrebna, zaželeno je le, da bo raziskava uspešno izpeljana. Prvi korak v tej smeri predstavlja vprašalnik, ki ga bodo dobile knjižnice oziroma ustanove, pri katerih se nahajajo raznovrstni knjižni skladi ali zbirke dokumentov in listin. Pobudo je obrazložil Zorko Harej, odbornik za kulturne dejavnosti, nakar so spregovorili Romano Vecchiet v imenu vsedržavnega združenja knjižnic ter raziskovalca Adriano Dugulin in Pietro Stefanini. Srečanje je zaključila diskusija. Prisotni so se obvezali, da bodo pobudi stali ob strani, da bi tako res prišli do prave banke podatkov o knjižnicah pri nas.

MILAN PAHOR

Sklepi miljske občinske uprave

Miljski občinski odbor je na svoji zadnji seji odobril predlog za sestavo dveh mešanih komisij, ki naj bi delovale v okviru odnosov s tržaško upravo za čimbolj koordinirano uporabo pokrajinskega teritorija. Prva naj bi preverila možnost ustanovitve med-občinske konzorcijalne klavnice, druga možnost izvajanja čl. 3 transakcijskega akta med miljsko občino in ACEGA, kar pomeni, da bi nudili miljskim občanom iste tarifne pogoje, kot v tržaški občini.

Franko Vecchiet bo razstavljaj v Prosvetnem domu na Opčinah

Opensko kulturno društvo Tabor že dalj časa ubira samosvojo pot v organizaciji likovnih razstav. Z združevanjem ljubiteljskega in profesionalnega je zlasti v zadnjih letih pripravilo svojim obiskovalcem zelo kvalitetno ponudbo, ki nedvomno presega raven vaškega društva in se že približuje galerijskemu delovanju.

Zlasti začetek letošnje sezone je bil zelo posrečen, tako po kakovosti razstavljalcev, kot po številu obiskovalcev. In s prihodnjim tednom vabi društvo že spet na zanimivo razstavo: tokrat se bo v openskem Prosvetnem domu predstavil javnosti že priznan domači umetnik in grafik Franko Vecchiet, ki bo dal na ogled vrsto grafičnih listov pa tudi svojo najnovejšo mapo lesorezov. S to mapo, kot ugotavlja kritik Paolo Facchi, Vecchiet zapuša mračno duplino izpod oboka katere se razsuvajo temne oblike ter stopa počasi na prag, zaslepljen si mene oči ko zre v svet osenčenih svin, rahle modrine in vijoličastih barv. Podobe so še vedno sklenjene in enovite, v nekaterih sunkovitih zamahih pa je prisotna tudi ironija, korak v smer novega odkrivanja in novega doživljanja.

Na razstavi, ki jo bodo odprli v torek, 20. novembra, ob 20.30, bo umetnika predstavil občinstvu kritik Paolo Facchi, večer pa bo dopolnil Aldo Castelpietro s svojim videotapeom Xilotelematik. Gre za diplomatsko delo mladega avtorja, pravljico, ki se sklicuje na Vecchietove instalacije. (vt)

Ricmanjci na proslavi čitalnice v Dekanih

V nedeljo, 11. t.m., sta mešani pevski zbor Slavec in godba na pihala iz Ricmanj, nastopila na proslavi 115-letnice ustanovitve čitalnice v Dekanih pri Kopru. Na proslavi sta poleg gostov iz Ricmanj, nastopila še mešani pevski zbor in dramska skupina domačega kulturno-prosvetnega društva Jadran. V nabito polni dvorani ljudskega doma je imel slavnostni govor prof. Srečko Stefančič, ki je orisal dolgo pot dekanske čitalnice in dejal, da nje-no poslanstvo nadaljuje današnje društvo Jadran. Podčrtal je tudi velik prispevek, ki ga je na začetku tega stoletja dal domači učitelj, skladatelj in pevovodja Ivan Kuret, doma iz Ricmanj, ki je v Dekanih prebival celih 18 let in v tej dobi aktivno deloval na kulturno-prosvetnem področju. Govornik je ob koncu svojega govora omenil zgodovinske vezi, ki vežejo obe društvi in čeravno so se te po drugi svetovni vojni prekinile, bi bilo želeli, da se v prihodnje spet vzpostavijo v korist obeh društev. Po podelitvi priznanj in izmenjavi društvenih daril je sledila prijetna družabnost.

B. K.

Na jutrišnjem protestnem shodu za naše pravice v Trebčah

Pokazali bomo našo enotnost in našo odločnost!

»PODPIRAMO VAŠ BOJ IN VAŠE ZAHTEVE«

NAVODILA ZA JUTRI

ODLOČNO STALIŠČE
KMEČKE ZVEZE

Glavni svet Kmečke zveze je bil na svoji zadnji seji dne 15. 11. 1984 z veliko prizadetostjo in zaskrbljenostjo spet prisiljen obravnavati položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ji v nasprotju z osnovnimi načeli republike, ustave, mednarodnih obveznosti, deželnega statuta in ne nazadnje v nasprotju z univerzalnimi načeli demokracije in enakopravnega sožitja, demokratična Italija še danes ne zagotavlja najosnovnejših pravic za njen jezikovni, kulturni in gospodarski razvoj.

Slovenska narodnostna skupnost je v zadnjem času prisiljena trpeti hude pritisk in napade, s katerimi ji hočejo odvzeti pridobljene pravice in ki nas spominjajo na tiste mračne čase italijanske zgodovine, ko je bila naša skupnost obsojena na smrt. V mislih imamo predvsem zadnje napade proti naši skupnosti: zaskrbljujoč izpad deželnega svetovalca Liste za Trst Gambassinija, poskus prepovedi rabe slovensčine na tržaški pokrajini, postavitev samo italijanskih cestnih tabel pred slovenskimi kraji in na splošno omalovažujoč odnos do velike večine naših problemov.

Glavni svet KZ je zato mnenja, da zahteva nastali položaj od vseh Slovencev večjo aktivnost v borbi za narodnostne pravice ob podpori demokratičnih sil večinskega naroda. Manifestacija koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi v obrambo naše identitete je za vso slovensko narodnostno skupnost v Italiji v tem trenutku posebnega pomena za nadaljnjo demokratično rast tu živelih skupnosti. V tem smislu glavni svet poziva vse člane Kmečke zveze, da se polnoštevilno udeležijo jutrišnjega shoda v Trebčah.

POZIV SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje poziva vse člane, da se množično udeležijo nedeljske manifestacije za dvojezične napise v Trebčah. Ob tem ne more mimo ugotovitev, da so dolga leta v glavnem samo napisi gostinskih, trgovskih in obrtnih obratov opozarjali na slovensko poreklo teh krajev. Sedaj je že skrajni čas, da se z enotno manifestacijo zavzamemo za naše osnovne pravice in dosežemo, da pristojni organi priznajo kar nam gre, tudi na področju njihove pristojnosti. Dolžnost vseh je, da v tem trenutku strnemo vrste in polnoštevilno izpričamo našo ogorčenost nad neizpolnjevanjem mednarodnih obveznosti.

POZIV VSEM DELAVCEM

Pokrajinsko tajništvo NCCdL CGIL se pridružuje manifestaciji, ki

bo jutri v Trebčah (ob vhodih v vas), kot pomembnemu členu v prizadevanju enakopravnosti in pravic slovenske manjšine v Italiji. Manifestacija, je še en pomemben dokaz odločnosti proti vsakemu zavlačevanju in zaprtosti vseh tistih političnih sil, ki nečeno priznati pravic slovenski manjšini v Italiji. Zato pozivamo vse slovenske in italijanske delavce, da se aktivno udeležijo nedeljske manifestacije, ki je dokaz odločnosti in volje vseh demokratičnih ljudi, da se čimprej odobri zakon o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. Obenem je to poziv deželi, tržaški občini in pokrajini, da sprožijo konkretne pobude za uresničevanje zaščite slovenske manjšine.

SKAVTI V KROJH
NA MANIFESTACIJI

Tržaško vodstvo Slovenske zamejske skavtske organizacije je sklenilo, da se članice in člani, ki pripadajo srednji in starejši starostni veji, v nedeljo v krajih udeležijo slovenske enotne manifestacije za dvojezične napise in narodnostne pravice v Trebčah. Izvidniki in vodnice se bodo zbrali ob 10. uri pred trebensko cerkvijo, z možnostjo udeležbe pri nedeljski maši v samih Trebčah ob 9.30. Starejši člani — roverji in popotnice

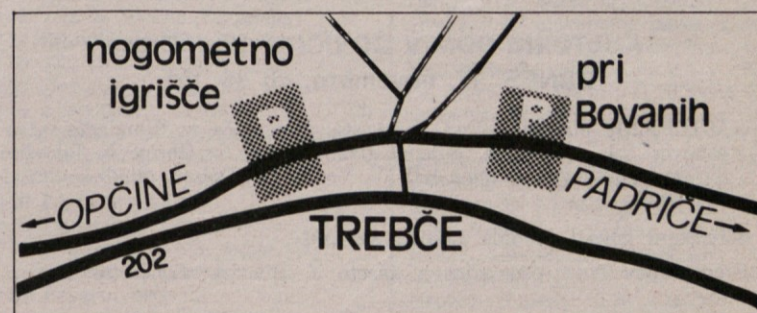
— pa se bodo zbrali že prej, ker so sprejeli nekaj služb v okviru rediteljstva.

SOLIDARNOST SLOVENCEV
VIDEMSKÉ POKRAJINE

Teritorialni odbor SKGZ za videmsko pokrajino v soglasju s kulturnimi društvi Beneške Slovenije izraža prebivalcem Trebč vso solidarnost ob jutrišnjem protestnem shodu. V tem posebnem trenutku za slovensko manjšino v Italiji, ki se še bori za odobritev globalnega zaščitnega zakona, Slovenci iz videmske pokrajine zahvaljujoč se za večkrat iskazano solidarnost Slovincem s Tržaškega in Goriškega podpiramo cilje in namene jutrišnje manifestacije, ki predstavlja tudi prispevek našemu skupnemu boju.

OBČUTENA PODPORA
IZ KANALSKE DOLINE

Člani Slovenskega kluba v Kanalski dolini so na svojem sestanku razpravljali o boju Slovencev za uveljavitev pravic za rabo jezika v javnosti in so izrazili vso podporo nedeljski manifestaciji v Trebčah, sklicani z namenom, da se postavijo dvojezične table. »Mi smo solidarni z vami, ker se borite za pravice, ki nam pripadajo«, so nam sporočili.

Jutrišnja manifestacija v Trebčah bo na vašem trgu pred spomenikom padlim. Udeleženci shoda se bodo zbrali ob 10.30 ob vhodih v vas na pokrajinski cesti Opčine — Bazovica. Prebivalci zahodnega predela tržaške pokrajine (zahodni Kras, Opčine, Bani, Ferlugi ter repentabska, zgoniška in devinsko-nabrežinska občina) ter udeleženci iz Gorice in iz Beneške Slovenije, ki bodo dospeli v vas iz openske smeri, se bodo zbrali pred trebenskim nogometnim igriščem, kjer jih bo pričakala kriška godba na pihala »Vesna«. Vsi ostali (vzhodni Kras, dolinska in miljska občina, mesto in predmestja) pa se bodo zbrali ob isti uri na nasprotni strani Trebč v smeri proti Padricam, na kraju, ki mu domačini pravijo »pri Bovanih«. Tu jih bo pričakala trebenska godba »Viktor Parma«.

Po simbolični postavitvi dvojezičnih tabel ob vhodih v vas bosta z nogometnega igrišča in »od Bovanova« krenila spreveda, ki bosta z godbama prišla na trebenski trg, kjer bo ob 11. uri manifestacija.

Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi bo poskrbelo za dve večji parkirišči. Prvo bo ob trebenskem igrišču, drugo pa na nasprotni strani vasi proti Padricam. Udeleženci manifestacije so naprošeni, da se pripeljejo v Trebče po pokrajinski cesti, tistim, ki pridejo po državni cesti št. 202 priporočajo, da zavijejo na openskem križišču in se nato skozi Opčine pripeljejo v vas. Med manifestacijo bo pokrajinska cesta skozi Trebče zaprta za promet.

Kaj je rekel sinoči Franco Richetti na občinski seji

»Do globalne zaščite ne bo dvojezičnih tabel«

Več kot dva meseca po postavitvi enojezičnih tabel na Krasu in dva dni pred trebensko manifestacijo je župan Richetti na sinočnji seji občinskega sveta končno odgovoril na številne interpelacije o tem kočljivem vprašanju. Župan je bil v svojem posegu zelo farizejski, kar potrjuje, da je njegov odbor vključen v nacionalistično hipoteko Liste za Trst, kateri se tudi sinoči ni hotel zameriti. Občinski seji je sledila množična delegacija Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi, razprava o tablah pa je potekala v odsotnosti odbornika SSK Lokarja, ki je vstopil v sejno dvorano potem ko je župan že obravnaval druge točke dnevnega reda.

Richetti je utemeljil zadržanje občinske uprave v izključno pravni luči in skušal dokazati, da bo treba za dvojezične table v tržaški občini počakati na globalno zaščito. Podčrtal je, da uprava še zdaleč nima diskri-

minacijskih predsodkov do Slovencev in napovedal, da bo njena skrb obnoviti pomazane in poškodovane dvojezične table (v Križu, Trebčah in v Bazovici op.ur.), medtem ko ji obstoječi zakoni ne dovoljujejo postaviti dvojezičnih tabel, tam, kjer so bili doslej samo enojezični napisi. V skladu s tem, je poudaril župan, se je občina ravnala tudi v začetku septembra, ko je med Križem in Bazovico ponovno namestila 21 italijanskih tabel, istočasno pa obsodil vse mazaške akcije, »zaradi katerih je bila občina primorana sprejeti ta sklepe«. O vsem tem, kot je sam povedal, se je Richetti posvetoval z vladnim komisarjem.

Na to županovo pojasnilo so odločno reagirali svetovalci Parovel, Spetič in Jagodic, medtem ko je zelo značilno, da je načelnik skupine MSI v marsičem pohvalil Richettijeve besede. V razpravi se je oglasil tudi Gambassinij, njega pa je bolj zanimalo vandalsko početje proti bazoviški fojbi kot vse ostalo, čeprav je v bistvu ponovilo to kar je že izustil na eni izmed zadnjih sej deželnega sveta.

Parovel je uvodoma rekel, da ga je kot Tržačana sram za tako občinsko upravo in da se je župan v celoti izneveril stališčem, ki jih je zagovarjal v prejšnjem odboru, v katerem ni bilo melonarjev. Predložil je resolucijo o tem vprašanju in pristavil, da v celoti podpira cilje jutrišnje trebenske manifestacije. Zelo nezadovoljen z županovim odgovorom je bil tudi komunista Spetič, ki je podčrtal, da pomenijo Richettijeve pravne opravičila le pretvezo, da se ne naredi ničesar in da bodo morali Slovenci na tržaškem Krasu še dalje »prenašati« samo italijanske table. Ne gre za pravno, ampak za čisto politično zadržanje občinskega odbora, ki je nacionalistično in desničarsko nastrojen. Samo tako si lahko razlagamo, je

rekel Spetič, da je goriška občina, ki jo vodi tudi demokristjan, postavila v narodnostno mešanih krajih dvojezične table. Spetič je ob tem pozval odbornika SSK, naj odstopi iz odbora, in izrazil podporo jutrišnjemu shodu. Podčrtal je tudi upravičenost, da Slovenci mirno protestirajo proti taki krivici.

Po mnenju socialista Jagodica je vprašanje tabel samo mozaik v širši stvarnosti, ki dejansko še danes noče priznati slovenske prisotnosti v teh krajih. Polemiziral je s tistimi, ki imajo za edino zastavo nacionalizem in ki štirideset let po končani vojni postavljajo v dvom italijansko - jugoslovansko mejo. Kljub vsem pritiskom in kljub vsem krivicam, ki jih smo dnevno deležni, je še dodal svetovalec PSI, bomo Slovenci nadaljevali z našo borbo v prepričanju, da smo na dobri poti in da imamo vedno ob strani demokratične Italijane.

Gianni Borgna - odgovorni vsedržavne komisije KPI za prireditve

Vlogo SSG mora zakonski osnutek posebno ovrednotiti in zaščititi

»Predvsem bi rad zavrnil trditev, da je gledališka, filmska in glasbena dejavnost v Italiji v krizi. To je le banalna in pavšalna trditev nekaterih, ki ne poznajo stvarnih okoliščin. Delno lahko velja za filmsko produkcijo, v kolikor jo že nekaj let resno ogroža zakonsko neurejeno razmnoževanje zasebnih televizijskih postaj. Naj spomnim, da je leta 1955 obiskalo italijanske kinodvorane 800 milijonov gledalcev; leta 1976, ko so se ob razsodbi ustavnega sodišča razbohotile zasebne postaje, pa jih je obiskalo le 200 milijonov. Toda to pomeni, da so v skriptičnem predvsem kinodvorane, in le posredno ustvarjalna dejavnost filmskih delavcev. Kar pa je v Italiji popolnoma odpovedalo, je resna in stvarna politika v korist prireditvenega sektorja. Vse dosedanje vlade so skušale le zapolniti vrzel, ne da bi se s vprašanjem, kako usmerjati in pospeševati kulturno rast teh ustvarjalnih sektorjev, nikoli spoprijele.«

Te misli, ki jih je izrekel predsinčnim na tiskovni konferenci v Novinarskem krožku vsedržavni načelnik KPI za prireditveni sektor Gianni Borgna, so izhodišča točka za prvo vsedržavno konferenco, ki jo misli prirediti KPI sredi decembra v Rimu, da bi obravnavala osrednja neresena vprašanja tega kulturnega sektorja.

Borgna je v svojem posegu pouda-

ril, da KPI v glavnem ugodno ocenjuje zakon o finansiranju prireditvenega sektorja, ki ga je ministrski svet že sprejel in o katerem se mora še izreči parlament. Dvome pa ima o vladnih zakonskih osnutkih za ureditev gledališkega in glasbenega sektorja. Predvsem je KPI kritična do kriterija, ki razporeja gledališke in operne hiše hierarhično, po vlogi, ki naj bi jo imele v vsedržavnem merilu. To pomeni, je dejal Borgna, da bo nekaterim izbranim hišam finančno kritje in torej programiranje v polni meri zagotovljeno, druge pa se bodo morale boriti za obstoj, verjetno ob iskanju sponzorjev in torej ob neizogibni komercializaciji programa. »Državni poseg mora jam-

čiti in pospeševati dejavnost vseh gledaliških hiš, saj kultura ni le potrošniška dobrina, ampak pogoj za izboljšanje kakovosti življenja«, je dejal Borgna. V tem okviru je ponovil obvezo KPI, da se bo v parlamentu zavzela za popravek, ki naj v vladnem osnutku o gledališki dejavnosti posebno ovrednoti vlogo Slovenskega stalnega gledališča v Trstu in temu ustrezno uredi tudi finančni prispevek. »Pomen gledališke dejavnosti narodnostnih manjšin, in še posebno slovenske«, je dejal Borgna, »mora država v polni meri upoštevati kot sestavni del kulture, ki se ustvarja na njenem ozemlju, in kot priložnost za kulturno izmenjavo z drugimi narodi.«

Danes otvoritev šeste razstave
in pokušnje vin v Ricmanjih

Danes zvečer ob 18. uri bodo v prostorih galerije Babne hiše v Ricmanjih odprli 6. razstavo in pokušnje novih vin. Razstava, ki jo prireja domače kulturno društvo v sodelovanju z vinogradniki iz Ricmanj, Loga in Pulj, je dosedaj doživela veliko popularnost. Na letošnji razstavi bo sodelovalo nad 50 vinogradnikov s približno 80 vzorci belega in črnega vina. Trajala bo dva dni in bo popestrjena v soboto s plesom, na katerem

bo igral koprski ansambel Platana, v nedeljo, ob 19.30 s koncertom domače godbe na pihala ter od 21. ure dalje z disco plesom, ki ga prireja društveni mladinski krožek. Za sladokusce in ljubitelje dobre kuhinje bo tudi letos izdatno poskrbljeno. Tako torej poleg dobre kuhinje, domače kapljice, koncerta in plesa, si bodo obiskovalci lahko ogledali še dokumentarno razstavo ob 90-letnici društvene dejavnosti. (bk)

Tehnični pregledi vozil v letu 1985

Minister za promet Claudio Signorile je oznanil razpored, po katerem bo treba prihodnje leto opraviti obvezen tehnični pregled osebnih vozil, ki so dopolnila deseto leto od datuma registracije, oziroma so bila prvič registrirana v letu 1974.

Razpored je naslednji: do 31. marca bo treba opraviti pregled vozil, katerih registrska številka se končuje s številkami 1, 2, in 3; do 30. junija tistih, ki končujejo s 4, 5 in 6; do 30. septembra tistih s končnimi številkami 7, 8 in 9; do 31. decembra pa bodo na vrsti vsa vozila, katerih registrske številke se zaključujejo z ničlo.

Voznikom, ki ne bodo opravili te obveznosti, grozi odvzem vozniškega dovoljenja in denarna kazen.

● V kinodvorani Ariston predvajajo film italijanskega režiserja Francesca Rosija »Carmen«, ki ga je posnel po znani operi Goergesa Bizeta. Film so predstavili na beneškem filmskem festivalu, kjer je žel velik uspeh.

Zlobec in Rebula
sinoči v KD Tabor

Ciril Zlobec in Alojz Rebula, književna ustvarjalca z dveh strani meje, ki teče skozi slovenski kulturni prostor, sta sinoči v knjižnico »Pinko Tomažič in tovariši« Kulturnega društva Tabor, privabili množico, za katero je bila mala dvorana odločno pretesna. Z izjemno pozornostjo je spremljala uvodni izvajanja obeh gostov, prvo umerjeno in iskreno, pesnika Cirila Zlobca, in drugo, strumno, prav tako iskreno, vendar mnogo bolj samozavestno, pisatelja Alojza Rebulca.

Več je bilo nedvomno razhajanja kot stičnih točk v njunih pogledih na odnos med politiko in kulturo, oba pa sta uspela sprožiti vrsto razmišljanj, ki so se razživel v razpravi.

O Gambassinijevih
hudih izjavah

Komunistična občinska svetovalca Arturo Calabria in Fausto Monfalcon sta včeraj naslovila vprašanje tržaškemu županu: sprašujeta ga, kaj meni o Gambassinijevem hudem izpadu v deželnem svetu, ko je v razpravi o zaščiti jezikovnih manjšin izjavil, da bi lahko našli trupla mrtvih po ulicah Trsta, če bi vlada z zakonom imponirala bilin-gvizem. Občinska svetovalca ocenjujeta te izjave kot nezaslišno hude, obenem pa predstavljajo — dodajata — napad na mirno sožitje prebivalstva tržaške pokrajine, še posebej pa Trsta.

Claudio Martelli
danes v Trstu

Danes dospe v Trst kot gost deželnega vodstva PSI koordinatorski socialističnega vsedržavnega tajništva posl. Martelli, ki bo imel v zgodnjih popoldanskih urah srečanja s tukajšnjimi socialističnimi voditelji. Martelli se bo nato ob 17.30 udeležil javnega zborovanja v Avditoriju, na katerem bo pred njim spregovoril deželni tajnik PSI Gianfranco Trombetta.

OTROCI!

**Danes vsi na
proslavo 30-letnice
rednega izhajanja
mladinske revije *Galeb***

**KULTURNI DOM V GORICI — Ul. I. Brass
DANES, 17. novembra, ob 16. uri**

NASTOPAJO: otroški pevski zbori »O. Župančič« iz Štandreža, zbor osnovne šole iz Kanala, gojenci glasbene šole iz Gorice in Beneške Slovenije, lutkovna skupina KD »V. Vodnik« iz Doline, mladi Galebovi sodelavci.

Slavnostni govor: urednik **LOJZE ABRAM**

Predstavitel nove pesmarice s kaseto J. Bitenca »Sonce se smeje«.

**KULTURNI DOM
GOSTOVANJE DRAME
SLOVENSKEGA NARODNEGA
GLEDALIŠČA IZ MARIBORA**
**Drago Jančar
DISIDENT ARNOŽ
IN NJEGOVI**

v četrtek, 22. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED D in E (mladin-
ski v sredo in v četrtek)
v petek, 23. t.m., ob 16. uri —
ABONMA RED H in I (mladin-
ska)
ob 20.30 — ABONMA RED A
(premierski)
v soboto, 24. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED B in F (prva
in druga sobota po premieri)
v nedeljo, 25. t.m., ob 16. uri —
ABONMA RED C in G (prva
nedelja po premieri in popol-
dan na dan praznika)

gledališča

SSG
Piero Chiara: »Delitev« gostovanje v
slovenskem ljudskem gledališču v Ce-
lju od 19. do 24. t. m.

VERDI
Danes, 17. t. m., ob 17. uri (red S)
četrt predstava Puccinijeve opere »Ma-
dama Butterfly«. Dirigent Baldo Podic.
V torek, 20. t. m., ob 20. uri (red
E/B) peta predstava.

ROSSETTI
V torek, 20. t. m., koncert Riccarda
Cocciantaja. Predstava izven abonmaja.
Za abonente 20-odst. popust. Rezervacije
pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

AVDITORIJ
Danes, 17. t. m., ob 20.30 bo Stalno
gledališče Furlanije-Juljske krajine
predstavilo »L'amore delle tre melaran-
ce« s skupino novih Podreccovih lutk.
V abonmaju - odrezek št. 2. Informacije
in rezervacije pri osrednji blagajni v
Pasazi Protti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 17. t. m., ob 19.30: Beethovnov
komorni ciklus - Izvajajo člani Camera-
te Slovenice.

Mala dvorana
V ponedeljek, 19. t. m., ob 20. uri:
Maskota (Kabala) - Madžarski film.

Okrogla dvorana
Jutri, 18. t. m., ob 20.30: R. Queneau
»Vaje v slogue«.

Sprejemna dvorana
Do 21. novembra: INTART 84.

**PRIMORSKO DRAMSKO
GLEDALIŠČE**

V ponedeljek, 19. t. m., ob 19.30: E.
O'Neill »Dolgega dneva potovanje v
noč«. Gostovanje PDG v Novem mestu.

CRISTALLO — La Contrada
Do srede, 21. t. m., bo ob 10. uri pre-
dava za mladino »Racconta tu che rac-
conto anch'io«. Vstopnina 2.500 lir. V ne-
deljo odpade.

Danes, 17. t. m., ob 21. uri: »Area«
koncert. Vstopnice pri blagajni gledališ-
ča. Cena 8.000 lir.

koncerti

**Società dei concerti - Tržaško
koncertno društvo**

V ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 bo
v gledališču Rossetti koncert pianista
MARCA GIOVANETTIJA, dobitnika na-
grade »Premio Monti 1984«.

Potovalni urad AURORA

Prireja za noveletne praznike naslednje izlete in potovanja:

od 28. dec. do 1. jan. 85 — v hotel TOPLICE - BLED.
Cena 245.000 lir;
od 29. dec. do 1. jan. 85 — v hotel INTERCONTINENTAL - ZAGREB.
Cena 225.000 lir;
od 30. dec. do 1. jan. 85 — v hotel EVROPA - CELJE.
Cena 155.000 lir;
od 30. dec. do 2. jan. 85 — v BUDIMPEŠTO.
Cena 355.000 lir;
od 30. dec. do 4. jan. 85 — v MOSKVO.
Cena 718.000 lir.
Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu »Aurora« - Trst, Ul.
Cicerone 4, tel. 60261.

KD ROVTE - KOLONKOVEC

priređi

danes, 17. t.m., ob 20. uri v dru-
štvenih prostorih skromno prazno-
vanje

ob 7. obletnici delovanja in ob 5.
obletnici obnovljenih društvenih
prostorov

Gostoval bo Tamburaški an-
sambel iz Boljunca s celovečer-
nim koncertom.

SKD SLAVEC

Ricmanje

vabi čanes in jutri na

**6. razstavo in pokušnje
novih vin**

Poleg velike izbire vzorcev
črnega in belega vina ter domače
kuhinje bo danes ob 20. uri ples
z ansamblom Platana iz Kopra.
Jutri ob 17. uri pa koncert godbe
na pihala iz Ricmanj.

Pričakujemo vas v Babni hiši.
Urniki razstave: danes odprtje
ob 18. uri, jutri ob 14. uri.

SKD BARKOVLJE

vabi na

**TRADICIONALNO
MARTINOVANJE**

Na sporedu bo amaterski oder
z Opčin z igro »Mali tabor sta-
rih - Beseda 84« ter razstava
usnjenih izdelkov Nataše Mili-
čeve.

Sledila bo prosta zabava z gla-
sbo, pristnim vinom in domačimi
specialitetami.
Začetek ob 16. uri.

Vabljeni!

vabi na

**SREČANJE
S PISATELJEM
DRAGOM JANČARJEM**

Njegova nova dela bo predstavil
Andrej Inkret.

Srečanje bo v četrtek, 22. t.m.,
ob 18. uri v mali dvorani Kultur-
nega doma.

**Prireditve in sporočila
kulturnih društev
in organizacij**

Vaje mladinske skupine P. Tomažič
bodo v ponedeljek, 19. t. m., ob 20.20 v
prostorih Partizanskega doma v Bazo-
vici. Priporočamo točnost!

SKD Vigred vabi člane in vaščane iz
šempolaja in okoliških vasi, da se or-
ganizirano udeležijo nedeljske manife-
stacije v Trebčah. Zbirališče ob 10. uri
na trgu pri gostilni Gruden. Odhod z
osebimi avtomobili ob 10.15.

KD Primorsko - Mačkolje vabi vse
člane in prijatelje, da se množično ude-
ležijo jutrišnje manifestacije, ki bo ob
11. uri v Trebčah.

SKD Slavec in odbor godbe na pihala
iz Ricmanj pozivata vse vaščane iz Ri-
cmanj in Loga, da se množično udeležijo
nedeljske manifestacije v Trebčah. Zbor-
no mesto na vaškem trgu v Ricmanjih
ob 10. uri.

SKD Barkovlje vabi člane in prija-
telje, da se organizirano udeležijo ne-
deljske manifestacije v Trebčah. Zbe-
remo se pred društvom jutri, 18. no-
vembra, ob 10.00 in krenemo proti Treb-
čam z osebnimi avtomobili.

V Društvu slovenskih izobražencev,
Donizettijeva 3, bo v ponedeljek, 19.
t. m., predaval prof. Peter KOVAČIČ
na temo »Ušoda slovenstva v krščanski
civilizaciji«. Predavanje bo v Peterli-
novi dvorani. Začetek ob 20.15.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom.
Jutri, 18. novembra, ob 17. uri bo naš
gost amaterski oder J. Štoka s Pro-
seka - Kontovela s Tavčarjevo komedijo
»Pariz je pač Pariz«. Vabljeni na veselo
popoldne.

KD Kraški dom vabi vse občane, ki
na katerikoli način pomagajo in podpi-
rajo društveno delovanje, da se udele-
žijo družabnega večera ob pčanju ko-
stanja in domači kapljici, ki bo danes,
17. novembra, ob 20.30 v mali dvorani
občinske telovadnice v Repnu. Ve-
čer bodo poživali čarodej Ivo Valetič in
prijetni zvoki harmonike.

SKD I. Gruden - Nabrežina vabi da-
nes, 17. novembra, ob 20.30 v društveno
dvorano na ogled veseloigro »Mali tabor
starih - Beseda 84«, ki jo izvaja kaba-
retna skupina SKD Tabor.

Dekliški zbor »Slovenki šopek« prire-
di celovečerni koncert v srenjski hiši v
Mačkoljah jutri, 18. novembra, ob 17.
uri. Toplo vabljeni vaščani, prijatelji
mladinskega petja in mladina nasploh.

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 17. novembra

LJUBA

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 16.32
— Dolžina dneva 9.24 — Luna vzide ob
24.00 in zatone ob 14.07.

Jutri, NEDELJA, 18. novembra

MILKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 11,4
stopinj, zračni tlak 1004,7 mb narašča,
veter severovzhodnik 8 km na uro, vla-
gla 68-odstotna, nebo oblačno, morje ra-
hlo razgibano, temperatura morja 15,9
stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RÖDILI SO SE: Alessia Curto, Ric-
cardo Statuto, Alessandro Palcich, Se-
bastjan Novak, Barbara Checco, Gio-
vanna Vecchiet, Roberta Tedesco, Tizia-
no Ceccarini, Lara Facenda.

UMRLI SO: 84-letna Giuseppina Can-
zian por. Eliani, 83-letna Luigia Facci
vd. Tombesi, 90-letna Maria Landi, 57-
letna Lidia Carta por. Visentini, 63-letna
Atifa Sijercic por. Arpadi, 63-letna Lu-
cia Chervatin por. Bonetti, 84-letna Ly-
dia Aumaitre vd. Pittani, 72-letni Mario
Foschian, 87-letna Karolina Vescovo vd.
Bencic, 73-letni Stanislao Vodopivec.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Mira-
marski dvored 117, Ul. Combi 9, Pro-
sek, Žavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg Ospedale 8 in Ul. dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35,
Prosek, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestjan:
tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in pra-
znična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

Ob 7. obletnici smrti dragega moža
Alojza Zagarja daruje žena Danica
10.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Maura Bogatca darujeta
Eda in Luciana 15.000 lir za sklad M.
Čuk.

V spomin na Franca Miliča daruje
Silva Kodrič 10.000 lir za barkovljanski
pevski zbor M. Pertot.

Ob 14. obletnici smrti Franca Kavsa
daruje žena Anita 20.000 lir za Dijaško
matio in 20.000 lir za Glasbeno matico.

V isti namen daruje teta Viktorija Pe-
telin 10.000 lir za KD I. Cankar.

V spomin na Bruna Škrka in na Olgo
Zavadlav daruje Danica Škrk (šempo-
laj 24) 20.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Renatino mammo Blanko
darujejo Binka in Jožko 20.000 lir ter
družina Furlan 20.000 lir za KD Lipa.

Namesto cvetja na grob I'amare Fran-
českin darujeta Silva in Pepi Blažina
10.000 lir za folklorno skupino Rdeča
zvezda.

V spomin na Renatino mammo Blanko
daruje Viktorija Marc 10.000 lir za Skup-
nost družina Opčine.

Ob 3. obletnici smrti Slave Sancin
daruje mož Albin 20.000 lir za KD I.
Grbec.

Namesto cvetja na grob Milana San-
cina daruje Zorko Sancin (Boljunec)
10.000 lir za MPZ V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob pok. Francke
Petarosa daruje Vida Renčelj 5.000 lir
za osnovno šolo P. Trubar.

V spomin na očeta Ivana Škerla dar-
juje Alojz Škerl z družino 15.000 lir za
RMV in 15.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

čestitke

Draga nona! Za tvoj rojstni dan ti
želiva še mnogo zdravih in veselih dni
med nami Monika in Manuel.

Danes praznuje 86. rojstni dan

JANKO ŽEZLINA

Še mnogo zdravih let mu že-
lijo vsi njegovi.

mali oglasi

PRODAM stanovanje v bližini krema-
torija, 80 kv. m z vrtom. Tel. na št.
040/822-432.

PRODAM zasebni stanovanje v do-
brem stanju: soba, kuhinja, kopalnica,
stranišče, shramba, balkon, dvigalo v
bližini Trga Garibaldi. Tel. 757-339.

PRODAM renault 4 GTL, letnik 1980.
26.000 km, v dobrem stanju: 4.500.000
lir z možnostjo dogovora. Tel. na št.
040/910-905.

PRODAM dobro ohranjena tridelna la-
kirana lesena vrata za garažo, dimen-
zije 3 x 2 m. Telefonirati na št. 200-170
od 13.30 do 14.30 ali na št. 208-693 od
20. ure dalje.

PRODAM alfa sud rdeče barve, letnik
1979, prevoženih 65.000 km, 5 prestav,
4 vrat za 3.600.000 lir. Tel. 040/826-084.

ODDAM v najem čistilnici in likalnici
v Nabrežini in Križu z možnostjo ser-
visa. Zanimivi ceni. Tel. 040/291-191
ali 200-617.

PRODAM na Vrhu (Sovodnje ob Soči)
zazidljivo zemljišče z razvalino in odo-
brenim gradbenim načrtom. IVA 2%.
Telefonirati na št. 0481/779-331.

POZNAVALCU prodam harmoniko znam-
ke SCANDALLI, tip super VI, kla-
viatura izdelana iz slonove kosti, 120-
basna v odličnem stanju. Tel. na št.
040/227-179 od 13. do 14.30.

V NEDELJO, 11. t. m., okoli 19.30 - 20.30
sem izgubila na Proseku zlato uro.
Pisati na Oglasni oddelek Primorske-
ga dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137
Trst, pod šifro »Urac«.

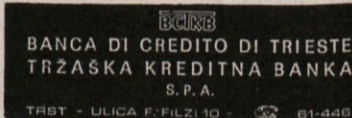
21-LETNO DEKLE, večša uradnica, z
znanjem slovenskega, italijanskega,
angleškega in srbohrvaškega jezika,
išče zaposlitev. Telefonirati zjutraj na
št. 818-067.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugod-
no zamenja zlatarna Sossi - Narodna
ulica 44, Opčine - Trst.

menjalnica

16. 11. 1984

Ameriški dolar	1.830.-
Kanadski dolar	1.385.-
Švicarski frank	750.-
Danska krona	170.-
Norveška krona	211.-
Švedska krona	213.-
Holandski florint	549.-
Francoški frank	200.-
Belgijski frank	29.-
Funt sterling	2.300.-
Irski sterling	1.905.-
Nemška marka	618.-
Avstrijski šiling	87.50
Portugalski eskudo	11.-
Japonski jen	6.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.400.-
Grška drachma	14.-
Debeli dinar	8.50
Drobni dinar	8.-

OBVESTILO

Urniki sprejemanja oglasov in raznih objav za PRIMORSKI DNEVNIK:

- razni oglasi in objave:
Oglasni oddelek — Ul. Montecchi 6/III. nadstr. — telefon: 775275
vsak dan od 8. do 13. ure
- samo smrtnice in sožalja — do 20. ure — Redakcija Primorskega
dnevnika — telefon 794672
- božična in noveletna voščila — Oglasni oddelek — do vključno 1.
decembra 1984 — od 8. do 13. ure (po tem datumu ne moremo jamčiti
objave)

POOBLAŠČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

Service
Service

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli

TRIESTE SERVIS

Ul. Petracco 5 (Naselje S. Sergio), TRST - Tel: 2 8 1 2 5 0

LINEA

«LINEA» ... AQUASCUTUM!

Angleški stil. Priznani krojaški
mojstri so sešili plašče, povr-
šnike, lodne in izredno elegen-
tne krojene dežne plašče. Nji-
hov stil: Aquascutum of Lon-
don! Bogata izbira v trgovini
«LINEA», Ul. Carducci 4, Trst.

film - film - film

ureja kinoatelje

filmi na tv zaslonu

QUELLA ULTIMA SPORCA META
Najdaljši meter pred ciljem
The longer Yard, 1974.

Režija: Robert Aldrich.
Igrajo: Burt Reynolds, Eddie Albert, Ed Lauter in drugi.
Italia 1, v ponedeljek, 19. novembra, ob 20.25.

Aldrich ima zelo bogato filmografijo, ukvarjal se je s številnimi žanri, westerni, gangsterskimi in vojnimi filmi. Vsi pa imajo kot glavni adut akcijo. Baje naj bi bil surov in nasilen filmar, s silo si je utiral pot v filmski svet in bil eden glavnih junakov (skupno z Brooksom in Casanom) ameriške povojne kinematografije. Ponedeljkov film uvrščamo med tiste, ki obravnavajo obširno tematiko jetništva, krute odnose med zaporniki in čuvaji, med oblastjo in podložniki. V tem okviru je svojevrsten film, saj razgali in poenostavi osnovni življenjski boj med oblastjo, oziroma gospodarjem in sužnji. V filmu se boj izkazuje v obliki športne tekme. Direktor kaznilnice (odločno pa igra Eddie Albert), patriot in predvsem fanatičen navijač, organizira tekmo v ameriškem footballu med moštvom svojih čuvajev in ekipo zapornikov, ki jo vodi bivši igralec in footbollski prvak (v filmu Burt Reynolds). Kaznjenci vidijo v tekmi priložnost maščevanja...

IMMAGINE ALLO SPECCHIO

Zrcalni vpogled
Ansikte mot ansikte, 1975

Režija: Ingmar Bergman.

Igrajo: Erland Josephson, Liv Ullmann, Aino Taube in drugi.
Italia 1, v ponedeljek, 19. novembra, ob 23.45.

Da se Bergman v svojih filmih ponašlja, je morda res, čeprav vsakič uvaja nekatere novosti in variante. Ansikte mot ansikte je bil posnet kot televizijska nadaljevanka in šele naknadno je Bergman iz nje izvlekel in preuredil filmsko kopijo. Medtem ko je v prejšnjem »Viskingaroch rop« (1973) skozi ves film prevladovala rdeča barva, so sekvence tega obarvane v zeleno; začetni prizor zelene vode, v zeleno obarvano Gennyjevo stanovanje, Thomasova hiša in bolnišnice, kjer Genny dela. Namerno, saj čeprav je bila zelena barva prvotno simbol življenja, pomladi in upanja, je v grškem gledališču zeleno obarvano morje pomenilo nesrečo in pogubo, naknadno besnilo in obupanje. Tema, na kateri tudi temelji Bergmanov film, je blaznost, ki ni »klinična«, temveč izhaja iz nerzve in neuravnovešenega sodobnega življenja. Duševna bolezen se kaže pri najbolj normalnih ljudeh (kot je v filmu Genny) in je pač bolezen našega stoletja. Duševna vznemirjenost pogublja Genny in jo privede do skrajnosti samomora, ki ji na srečo ne uspe. K temu pripomore tudi samota in nerazumevanje z možem in ostalimi prijatelji.

L'ASSOLUZIONE

Izpoved — Treu confession, 1981

Režija: Ulu Grosbard.

Igrajo: Robert De Niro, Robert Duvall, Charles Durning in drugi.
RAI 2, v torek, 20. novembra, ob 20.30.

De Niro in Duvall sta za vlogo v Grosbardjevem filmu znatgala na beneškem festivalu leta 1981 nagrado »Fenice«. Brez njiu bi gotovo Grosbardjev film ne imel velikih vrlin. Velikih filmskih uspehov namreč ni nikoli dosegel (zrežiral je »Kdo je Harry Kellerman«), deluje pa predvsem na gledališkem področju. Treu confession je zgodba bratov, prvi duhovnik s perspektivno kariero, drugi policijski inšpektor s čisto vestjo. Brata si nimata kaj povedati, v stik pa prideta v okviru preiskave o skrivnostnem umoru dekleta. Na dan pridejo spletke, vzajemne »usluge« med cerkvijo in mestnim kriminalom, ki mladega duhovnika pogubijo, tako, da je prisiljen sprejeti umik v samotno župnijo.

ANGI VERA

Angi Vera, 1977

Režija: Pal Gabor.

Igrajo: Veronika Papp, Erzsébet Papp, Tamas Dunai.

RAI 1, v četrtek, 22. novembra, ob 22.10.

Priložnost, da vidimo dober film madžarske produkcije režiserja Balla Gaborja, ki dramatično priča o družbenem ustroju vzhodnih držav. V obdobju, ko je stalinizem pod lažno etiketo real-socializma žel svoje žrtve je ustvaril družbo, ki je svoje kontrolne metode uvajala z izdajo, ovadstvom, somoobtoževanjem. Take metode imajo malo pozitivnih lastnosti in večkrat služijo le uničenju človekove identitete. Mlada Vera Angi se je za las rešila 2. svetovne vojne. Sirota, zaposlena kot služkinja v bolnici, z odločnostjo obtoži svojega primarija nesposobnosti pri delu. Partijski organi jo zabeležijo kot sposobno mladinko in zato pošljejo v politično šolo na izobraževanje. Tam se punca nauči likavosti in ovadstva in ker se noče vrniti k prejšnjemu revnemu poslu, sprejme vse metode sistema in postane novinarka.

JULES E JIM — Jules in Jim — Jules et Jim, 1961.

Režija: Francois Truffaut.

Igrajo: Jeane Moreau, Oskar Werner, Henri Ferre in drugi. Canale 5, v petek, 23. novembra, ob 24. uri.

Jules in Jim je tretji dolgometražni film pred kratkim umrlega francoskega režiserja. Temeljni kamen njegovega opusa, v novovalovskem stilu. Potrjuje Renoirova filmska načela, po katerih naj glavni junak nad filmsko zgodbo izstopa. In res se enostavna ljubezenska zgodba prilagaja likom Chaterine in njenih ljubimcev. Ženska je glavna junakinja in se ne zadovolji z ljubeznijo enega ampak hoče oba prijatelja, Julesa in Jima. Chaterine si hoče sama upravljati življenje, v popolni svobodi. Zato se upira vsaki normi, ki bi omejila njeno odločanje. Nemogoča ljubezen v treh in svoboda za vsako ceno jo privedeta do skrajne odločitve, do uničenja same sebe: smrt potrjuje še enkrat njeno neumirjeno težnjo po svobodi in samoodločanju, dokončno se naveže na Jima, ki z njo umre in se tako reši omejevalne vsakdanjosti.

beležke

V sredo se je končal 12. teden domačega filma v Celju. V okviru jugoslovanskih filmskih manifestacij zaseda celjski teden svojevrstno mesto. Ustanovljen je bil leta 1973. Organizira ga uredništvo Novega tednika in radia Celje v sodelovanju z različnimi kulturnimi in filmskimi organizacijami. Poleg celotne slovenske filmske produkcije se v okviru celjske manifestacije odvija mnogo drugih pobud, ki imajo skupni namen študija, poglobljanja in osveščanja na vseh področjih filmske ustvarjalnosti. Teden domačega filma ni le manifestacija, namenjena filmskim delavcem, ampak predvsem občinstvu, ljubiteljem filma in mladini, ki jo zanima spoznati filmsko tehniko in teoretske osnove filmskega ustvarjanja. V ta namen so organizirali filmsko delavnico, projekcije filmov za šole in delavske organizacije. Celjski teden ni torej samo filmska, ampak predvsem kulturna manifestacija, saj potekajo predavanja o glasbi, literaturi in umetnosti. Izredno zanimiva je vsakoletna razstava otroških in mladinskih risb na temo dveh izbranih filmov. Otroška domišljija namreč zelo odkrito in objektivno oceni film, ne da bi upoštevala katerokoli globljo problematiko. Tak pristop k filmu je zelo zanimiv in je v specifičnosti današnjih festivalov zelo odkrit in iskren.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Il principe reggente - 7. del
10.50 Trent'anni della nostra storia: 1946 - 2. del
11.40 Fiabe così: Il lago dell'arcobaleno - I vestiti che andranno alla festa - risanke
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Colpo al cuore - TV film
12.30 Check-up - oddaja o medicini
13.25 Vremenska napoved
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
14.00 Prisma
tedenska oddaja Dnevnika 1
14.30 Due asi nella manica - film
16.30 Posebnosti iz parlamenta
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Il segreto di Tutankhamen 2. del
17.40 Nelle paludi della Louisiana dokumentarec
18.05 Izzrebanje loterije
18.10 Nabozna oddaja
18.20 Napoved programov za prihodnje dni
18.40 Il gioco dei mestieri - 2. odd.
19.35 Almanah in Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Fantastico 5 - glasbeni program
23.00 Zlato:
Po sledeh Jacka Londona
1. oddaja
23.55 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

10.00 Dnevi Evrope
10.30 Napoved programov za prihodnje dni
10.45 Due e simpatia:
Ma non è una cosa seria
TV priredba
12.30 Dnevnik 2 - Start
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti

13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italia
14.00 Šola in vzgoja: Odprta šola
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 Izzrebanje loterije
14.40 Športna sobota:
Gimnastika, Golf in Tenis
16.15 - 18.30 Sereno variabile
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.50 »N« 10 - oddaja o športu
18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
18.40 L'ispettore Derrick - TV film
Meteo 2 - Vremenska napoved
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.20 Dnevnik 2 - Šport
20.30 La fuga - film
22.10 Dnevnik 2 - Vesti
22.20 Il Cappello sulle ventitré varietejski program
23.05 Pesaro: boks
24.00 Dnevnik 2 - Športne vesti

Tretji kanal

15.15 Šola in vzgoja:
Specialistična medicina
15.45 Šola in vzgoja:
Tibet - Il mistero perduto 1. del
16.15 Il pollice - programi, ki smo jih videli in ki jih bomo videli
16.45 Dov'è la libertà? - film
Igrajo: Totò, Franca Faldini, Leopoldo Trieste
18.15 Polčas košarkarske tekme
19.00 Dnevnik 3
19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
19.35 Geo: L'avventura e la scoperta 22. oddaja
20.15 Prossimamente - napoved programov za prihodnje dni
20.30 Scarpe da tennis:
Storie di giovani d'oggi 1. oddaja
21.35 Dnevnik 3
22.10 La montagna incantata 2. nadaljevanje
23.55 Jazz club

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

7.45 in 12.40 Teletekst
8.00 Poročila
8.05 Ciciban, dober dan:
Ustvarjamo
8.20 ZBIS: Kje živi tvoja pravljica
8.35 Smogovci, otroška serija
9.05 Bratovščina sinjega galeba
9.35 Slovenska ljudska glasbila in godci
10.05 Pred izbiro poklica:
Vojaški poklici
10.35 Čudeži narave: Indijski sloni
10.55 Spoznano, neznano
oddaja o znanosti
11.55 Poročila
12.55 PJ v nogometu:
Sutjeska - Partizan
14.45 Poročila
14.50 Ljubljana: Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu
17.00 PJ v rokometu:
Radnički - Budućnost
18.15 Čez tri gore: Oktet Gallus
18.45 Čudeži narave:
Skrivnostni svet plazilcev
19.10 Risanka: Makipeš Fik
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik in Vreme
20.00 Dvoboj na soncu - film
22.10 Zrcalo tedna
23.00 Poletni čas

Koper

13.00 Nogomet:
Sutjeska - Partizan
14.45 Namizni tenis:
Mednarodno jug. prvenstvo
17.00 Film
18.30 Visok pritisk
19.30 TV D - Stičiče
19.50 Nadnacionalne družbe:
Svetovna veleblagovnica - dok.
20.20 Dunaj: Ritmična gimnastika
21.50 TV D - Vse danes
22.00 Karavana - kratki film
22.10 Zdravniki in pacient
23.00 Svetišče - film
Igrajo: Yves Montand, Lee Remick, Bradford Dillman
Zagreb
8.40 TV v šoli
12.25 Sedem TV dni
12.55 Nogomet:
Stujeska - Partizan
14.45 Poročila
14.50 TV koledar
15.00 Glasbena akademija vam predstavlja
15.15 Ljubljana: Mednarodno prvenstvo v namiznem tenisu
17.00 Rokomet za pokal prvakov
18.25 Živet z naravo - dok. serija
19.30 Dnevnik
20.00 Tuj denar - film
21.45 Dnevnik
22.00 Za konec tedna

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Mammy fa per tutti - TV film
9.00 Phyllis - TV film
9.30 La piccola grande Neill
10.00 Fiesta d'amore e di morte - film
12.00 Simon Templar - TV film
12.50 Il pranzo è servito - kviz
13.30 Il conte Max
15.30 La cuccagna - film
17.30 Živalski svet - dokumentarec
18.00 Record - športni tednik
19.30 Zig Zag - kviz
20.25 Premiattissima - glasbena odd.
22.25 Napoved programov
23.00 I temerari - film

RETEQUATTRO

8.30 Caporale di giornata
film z Ninom Manfredijem
10.15 Alice - TV film
10.45 Mary Tyler Moore - TV film
11.15 Samba d'amore - TV novela
11.50 Febbre d'amore - TV film
12.45 Alice - TV film
13.15 Mary Tyler Moore - TV film
13.45 Tre cuori in affitto - TV film
14.15 Fiore selvaggio - TV novela
14.50 Lov na 13
15.20 Kazinsky - TV film
16.30 La regina dei mille anni
17.00 Masters, i dominatori dell'universo - risanke
17.50 Febbre d'amore - TV film
18.40 Samba d'amore - TV novela
19.25 M'ama non m'ama - igra
20.25 Nevada Smith - film
23.10 San Pasquale Baylone, protettore delle donne - film
1.40 Hawaii, Squadra Cinque Zero

ITALIA 1

9.30 Ballata per vagabondi - film
11.30 Giorno per giorno - TV film
12.00 Agenzia Rockford - TV film
13.00 Chips - TV film
14.00 Sport
16.00 Bim Bum Bam
17.40 Musica è
18.40 Variety
19.50 Lady Georgie - risanka
20.25 Supercar - TV film
21.25 Hazzard - TV film
22.30 Il principe delle stelle - TV film
23.30 DeeJay Television
TELEPAVOVA
11.15 Arrivano le spose - TV film
12.00 Star Trek - TV film
13.00 Sport
14.00 Alle soglie del futuro - nadalj.
15.00 Risanke
16.00 Daktari - TV film
17.00 Jean e Miccy - risanka
17.30 Gatchman - risanka
18.00 Lamù - risanka
18.30 Lupin III - risanka
19.00 Candy Candy - risanka
19.30 Mama Linda - TV film
20.20 L'assistente sociale tutto pepe
22.30 Doppio gioco a San Francisco
23.30 Rombo TV
TRIVENETA
9.30 La fanciulla di Avignone
10.00 La donna è donna - film
15.00 Drazba preprog
18.00 Claudine - nadalj.
19.00 Hawk l'indiano - TV film
20.30 Sfida selvaggia - film
22.00 The Flying Kiwi - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; Koledar; 7.40 Pravljica; 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev) 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00-13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert v cerkvi sv. Martina v Dolini; 11.00 Felix Mendelssohn Bartholdy: Simfonia št. 4 v a duru; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: »Glas od Režije«; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: »Na letišči preprogi«; 14.30 Glasbeni listi; 15.00 Glasbeni portret Urbana Kodra; 15.20 Glasbeni listi; 16.00 V svetu valčka; 16.30 Glasbeni listi; 17.10-19.00 Zadnji sklop: Dober glas gre v deveto vas; 18.00 Roman v nadaljevanjih: Anne Wambrecht-samer: »Danes grofje celjski in nikdar več«; 18.35 Glasbena priloga; 19.00 Radijski dnevnik in Jutrišnji spored.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah:
99,100, 90,600, 98,800 MHz.

Do 15.00 Glasba; ob 15.00 Glasba po željah s telefonskimi pozivi v živo: tel. 212653; 18.00 Listajmo po časopisih; 20.00 Športna sobota v sodelovanju s Primorskim dnevnikom; 21.00 Neposreden prenos košarkarske tekme Stefanel Treviso - Jadran; Sledi nadaljevanje športne sobote - v studiu bo gost košarkarski trener Igor Canciani; 23.00 Nočni val Radia Opčine.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.30 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev; Kruh in sol radia Koper; Med glasbo; 13.40 Zamejska reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Pesem tedna radia Koper; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: Koledarček; 7.00 Dober dan; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 La girandola; 11.00

Spremenjene frekvence Radia Koper (italijanski program) — Srednji val 256,4 m ali 1170 MHz; UKW — Beli križ 97,7 MHz; UKW Koper 89,3 MHz; UKW Nanos 101,0 MHz.

Doppio binario; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Idealna ženska; 12.00 Glasba po željah; Popoldanski spored; 14.35 Siamo tutti nel pallone; 16.32 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.45 Včeraj v parlamentu; 7.15 Tukaj govori Jug; 9.00 Week-end, radijski variete; 10.15 Black-out; 11.00 Glasbeno srečanje; 11.44 La lanterna magica; 12.30 Zgodovinske osebnosti; 13.25 Master, glasbena oddaja; 13.55 Turistične informacije; 14.19 L'usignolo di Lecce - 11. nadalj.; 15.03 Varietajska oddaja; 16.30 Doppio gioco; 17.30 Autoradio; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Musicalmente volley: glasba in odbojka; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Tudi mi smo tukaj; 20.00 Black-out; 20.40 Caro Ego; 21.03 Oddaja o zdravju; 21.30 Radijska drama; 22.00 Nocoj v gledališču Elisae; 22.27 Radijski mali oder; 23.05 Telefonski poziv.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 22.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druška jutranja kronika; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Pojte z nami; 9.20 Matinejski koncert; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25-11.30 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00; 14.05 Kulturna panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanje politični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Iz dela glasbene mladine Slovenije; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom; 20.00-23.00 Oddaja za Slovence po svet - Mladi mislivi - Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05-5.00 Nočni program.

MESNICA CARSICA

Lastnik Visintin Armida

Nabrežina center 144/a

Galeb bo danes praznoval svoj 30. rojstni dan

V goriškem Kulturnem domu bo danes slovenska mladinska revija GALEB svečano praznovala pomemben jubilej — 30 let neprekinjenega izhajanja. V vseh teh letih je Galeb igral vlogo nenadomestljivega prijatelja naše šolske mladine, jo poučeval, zabaval, vedril in vzbujal v njej narodno zavest. Z letošnjim šolskim letom, ko praznuje svoj 30. rojstni dan, je Galeb po zaslugi slovenskih denarnih zavodov na Goriškem priletel prav do vsakega slovenskega učenca in učenke, po vseh naših osnovnih šolah. Tudi to je nadvse pomemben dosežek za Galeba, ki je leta 1954, po zaslugi učiteljice in pisateljice Mare Samse, prvič dvignil krila nad črni tržaški obale, da je poletel preko kraških obronkov do Gorice in nato še čez Sočo do slovenskih otrok v Benečiji. Pri tem so mu pomagali poleg Mare Samse, Ivan Grbec, Milan Jereb, Albin Bubnič, naposled pa še sedanji urednik Lojze Abram.

Na današnji svečani proslavi treh desetletij izhajanja bo misel seveda

poletela na vse prizadevne Galebove prijatelje, ki so mu v teh letih pomagali, da je premostil vsakovrstne težave in vedno ostal zvest prijatelj slovenskih učencev. Misel pa bo šla tudi na magični otroški svet, ki se zrcali v reviji, saj bo današnja proslava — tako kot revija — predvsem odraz razigrane ustvarjalnosti naših najmlajših.

Na odru se bodo tako zvrstili otroci pevskega zbora Oton Župančič iz Štandreža, gojenci glasbene šole iz Špetra v Beneški Sloveniji in iz Gorice, lutkovna skupina KD Valentin Vodnik iz Doline, zbor osnovne šole iz Kanala z otroki iz Gorice ter drugi mladi Galebovi sodelavci. Priložnostni govor bo imel glavni urednik Galeba Lojze Abram, na koncu pa bo Janez Bitenc predstavil novo pesmarico s kaseto »Sonce se smeje« in skupaj z vsemi otroki zapel pesmico, ki je tudi dala naslov novi pesmarici. Galebov praznik v goriškem Kulturnem domu se bo pričel danes ob 16. uri.

TISKOVNA KONFERENCA

Sindikati o stavki za davčno pravičnost

Enotna sindikalna federacija je včeraj obrazložila na tiskovni konferenci značilnosti in pomen stavke za davčno pravičnost in v podporo Visentini-jevemu osnutku, ki bo na Goriškem v tork, z manifestacijo v Trzinu ob 9.30. Na shodu na Trgu republike bo ob 10.30 govoril vsedržavni tajnik Silvano Veronese.

Sindikati so včeraj obrazložili, da podpora davčnim predlogom finančnega ministra ne pomeni podrejanje vladi ali vojno avtonomnim delavcem. Sindikati predlagajo izboljšanje osnutka z določitvijo objektivnejših kriterijev za določanje forfetarnega dohodka podjetij. »Nismo proti trgovcem in obrtnikom«, so dejali, »saj se pošteti trgovci nimajo kaj bati zakona, ki bo prisilil k plačevanju davkov tiste, ki jih danes utajajo.«

Sindikati zahtevajo tudi reformo IRPEF in prilagoditev družinske doklade, da se zmanjša davčni pritisk na odvisne delavce.

Razvitje prapora upokojencev in podelitev značk aktivistom OF

Slovenski upokojenci na Goriškem, ki so v zadnjem času dokazali izredno organizacijsko sposobnost in dejavnost, se pripravljajo na pomembno slovesnost, ki bo 29. novembra v Kulturnem domu in ki jo prireja skupaj z Združenjem aktivistov Osobodilnega gibanja na Goriškem.

29. novembra bodo upokojenci, člani Društva slovenskih upokojencev v Gorici razvili društveni prapor ter sklenili pobratenje z društvom upokojencev iz Solkana, društvom, s katerim zelo tesno sodelujejo že od same ustanovitve in pričetka rednega in organizacijskega delovanja. Tako slovesen dogodek bodo dopolnili, tokrat na pobudo Združenja aktivistov Osobodilnega gibanja, še s podelitvijo priznanj vsem tistim sodelavcem narodnoosvobodilnega gibanja na Goriškem, ki priznanja, iz takih ali drugačnih razlogov, še niso bili deležni.

Te dni so pri združenju aktivistov že prejeli okrog osemdeset predlogov, ki jih preučujejo in preverjajo, stalno

prihajajo novi predlogi, bodisi za bivše sodelavce iz Gorice, kakor iz drugih okoliških krajev, kakor tudi iz krajev na Trziškem, kjer je zbiranje podatkov na žalost precej težavno. Pa je bilo osvobodilno gibanje zelo razvito in dobro organizirano tudi na Trziškem. Združenju aktivistov zato naproša za čimširše sodelovanje predvsem bivših sodelavcev, da bi v prihodnjih dneh, še pravočasno, izdelali kar najbolj popoln seznam predlogov.

Drevi Cecilijanka

V Katoliškem domu bo drevi ob 20.30 na sporedu Cecilijanka '84, tradicionalna revija pevskih zborov, ki jo prireja ZSKP. Nocoj se bo občinstvu predstavilo deset zborov z Goriškega, Beneške Slovenije, Koroške in Slovenije, jutri ob 16. ure dalje pa bo na vrsti drugi koncert z nastopom 14 zborov.

Mittelevropska srečanja se s psihoanalizo dotikajo osnov srednjeevropske kulture

Letošnji 18. mednarodni simpozij v okviru mittelevropskih srečanj, ki se je pričel včeraj dopoldne v goriškem Avditoriju, in je namenjen poglobljanju in soočanju tesnih vezi med psihoanalizo in srednjeevropsko kulturo, ima gotovo dvojni pomen. To misel je v uvodnem posegu izrekel predsednik letošnjega simpozija prof. Anton Drstenjak, ki je govoril o neposrednem in simboličnem pomenu letošnjega srečanja. Prvi je očiten, ko pomislimo, da je psihoanaliza nastala prav v tem našem kulturnem prostoru, se napajala v naši srednjeevropski kulturi in jo istočasno pogojevala, preden je kot suverena veda in znanost prodrla v svet. Drugi po-

men je označil kot simboličen: jedro psihoanalitičnega procesa je v razkrivanju podzavestnih značilnosti in motivacij in ta metoda mora biti tudi vodilo tega srečanja, ki naj obudi enotne osnove mittelevropske kulture, ki kot taka, danes ne obstaja več v kulturni zavesti posameznih narodov, ampak je še vedno neke skrivne v njihovo podzavest.

Na včerajšnji otvoritvi so spregovorili tudi predsednik inštituta za kulturna srednjeevropska srečanja Michele Martina, župan Scarano, predsednik pokrajinske uprave Cumpeta in deželni odbornik Brancati. Izbiro tematike psihoanalize na srečanjih, ki so v skoraj dvajsetletni dobi osvet-

lila že vsako področje srednjeevropske kulture, je Martina označil kot dolžnost in kulturno potrebo. S psihoanalizo se namreč dotikamo najglobljih korenin pojma mittelevropske kulture. Duševna znanost se je namreč neločljivo prepletala in pogojevala literarno, umetniško in širše kulturna gibanja v našem skupnem prostoru. Uvodni posegi so tudi poudarili pomen kulturnega dialoga in soočanja za gradnjo prijateljskih odnosov, miru in sodelovanjem med narodi, ki si delijo skupno kulturno dediščino. V uvodnem referatu simpozija je nato dr. Annamaria Accerbone podala razmišljanje o psihoanalizi kot judovski kulturni usodnosti.

Simpozij se danes nadaljuje v Attemsovi palači z raziskovanjem ideoloških in zgodovinskih komponent psihoanalize ter s soočanjem o neločljivih vezeh med to vedo in literaturo. Zvečer, ob 18.30, se bodo zopet preselili v Avditorij, kjer bo na sporedu predvajanje filma »Freudov Dunaj« o vplivih psihoanalize na dunajsko umetnost ob koncu prejšnjega stoletja.

V dvoranah Attemsove palače je tudi na ogled razstava slik iz zbirke prof. Lea Navratila, umetnin, ki so nastale pri aplikaciji značilnega terapevtskega pristopa do duševnih motenj.

Med včerajšnjo dveurno stavko

Delavci ladjedelnice zasedli prometno vozlišče pri Moščenicah

Že nekaj dni so v trziški ladjedelnici brez naročil. Po izročitvi tankerja Agip Lombardija je večina od 3400 delavcev v tem največjem industrijskem podjetju na Goriškem dejansko brez dela, kajti pri gradnji nekaterih plovil za vojno mornarico je zaposlenih le okrog 300 delavcev. Kriza, ki se je v zadnjih mesecih stalno zaostrovala je torej dosegla vrhunec. Izhoda sta v tem trenutku samo dva: čimprejšnja dodelitev novih naročil ali pa zaprtje ladjedelnice.

Kljub takemu položaju pa si v odločujočih krogih ne dajo sile, da bi stvar premaknili z mrtve točke. Čeprav znatna finančna sredstva, ki jih je za premostitev krize ladjedelništva namenila vlada še ne zadostujejo če temu ukrepu ne sledijo dodatni ukrepi, če ne pride do naročil in to čimprej.

Na to so včeraj vnovič in odločno opozorili delavci ladjedelnice z dveurno splošno stavko in s protestno akcijo pri vstopni in izstopni postaji avtocest pri Moščenicah. Stavkali so delavci, ki so v dopolnilni blaginji in tudi tisti, ki imajo to srečo, da lahko še delajo.

Približno za eno uro so na omenjenem prometnem vozlišču zaustavili promet, tako po avtocesti kakor tudi po obeh državnih cestah. Mimoidočim

so delili letake, na katerih je dovolj zgovorno prikazan trenutni položaj podjetja in poudarjene odgovornosti družbe Fincantieri in drugih ustanov za zamude pri izvajanju odločitev, sprejetih na vladni ravni. Protestna manifestacija je minila brez zapletljivega. Na Goriškem in v drugih pokrajinah naše dežele pa je bila včeraj tudi stavka gradbincev in delavcev v drugih sektorjih, ki so tako ali drugače povezani z gradbeništvo. Sindikalni shod je bil v Gradišču.

LEOPOLD GOMIŠČEK
in
MILKA MARAS
iz Štandreža

praznujeta danes 50-letnico poroke. Čestitajo jima sorodniki in prijatelji.

Manifestacija v Trebčah ni samo stvar prebivalcev Trsta in kraških vasi

Poskusi omejevanja rabe slovenščine v javnosti, to, kar se pravzaprav v zadnjih tednih in mesecih dogaja na Tržaškem, je vprašanje, ki zadeva slehernega pripadnika naše skupnosti, pa naj živi v Trstu ali neposredni okolici, na Goriškem, v Benečiji ali Kanalski dolini. Kratek jezikovnih pravic prebivalcem kraških vasi v tržaški okolici pomeni namreč tudi kratek jezikovnih pravic celotni naši skupnosti.

Zato jutrišnja manifestacija prebivalstva Trebč in okoliških krajev ne bo in ne sme biti samo pobuda na krajevni ravni, naleteti mora na ustrezen odziv čimvečjega števila pripadnikov naše skupnosti, tudi z Goriškega, predstavnikov kulturnih in športnih društev, upraviteljev.

Sicer so upravitelji treh slovenskih občin na Goriškem že včeraj, s posebnim telegramom organizatorjem manifestacije izrazili svoje stališče in podporo. »Župani slovenskih občin na Goriškem smo za omikano sožitje in medsebojno spoštovanje, zato odločno odklanjamo vsak poskus omejevanja rabe slovenščine v javnosti. Izražamo našo solidarnost pobudnikom, udeležencem manifestacije v Trebčah.« Tako se glasi telegram, ki so ga podpisali Mario Lavrenčič, Stanislav Klanjšček in Vid Primožič.

O udeležbi na trebenski manifestaciji razpravljajo v društvih in organizacijah, kjer se tudi dogovarjajo o načinu udeležbe. Tokrat velja načelo,

da vsako društvo zase skrbi in organizira prevoz, zbirališče, uro odhoda itd. Pomembna je množična udeležba!

Včeraj smo v uredništvu sprejeli vrsto telefonskih pozivov naših društev in organizacij. Tako upokojenci vabijo svoje člane, naj bodo jutri zagotovo prisotni v Trebčah, podoben poziv je svojim članom naslovilo Slovensko planinsko društvo in vsa kul-

turna in športna društva preko svojih krovnih organizacij. Na odhod v Trebče se aktivno pripravlja vsa goriška mladina.

Tokrat bomo ponovno, kakor pred pol leta na Travniku, omikano a odločno zahtevali z mednarodno pogodbo priznane pravice ter jih, s postavitvijo dvojezičnih napisov, tudi simbolično vzeli.

OTROCI!
Danes vsi na
proslavo 30-letnice
rednega izhajanja
mladinske revije Galeb

KULTURNI DOM V GORICI — Ul. I. Brass
DANES, 17. novembra, ob 16. uri

NASTOPAJO: otroški pevski zbori »O. Župančič« iz Štandreža, zbor osnovne šole iz Kanala, gojenci glasbene šole iz Gorice in Beneške Slovenije, lutkovna skupina KD »V. Vodnik« iz Doline, mladi Galebovi sodelavci.

Slavnostni govor: urednik LOJZE ABRAM

Predstavitve nove pesmarice s kaseto J. Bitenca »Sonce se smeje«.

Po pretepu dva aretirana

Policija je prejšnji večer aretirala dva razborita mladeniča iz Gorice, 19-letnega Massimiliana Speranza in 18-letnega Maura Perica zaradi pretepa, žalitve in upiranja agentom, povzročitve telesnih poškodb in nekaj drugih prekrškov. Vse se je začelo okrog 23. ure, ko so poklicali policijo na Verdijev korzo, kjer so pred glavno pošto neznanec razbili vetrobran fiata ritmo, last 22-letnega Igorja Pahorja iz Gorice.

Nedaleč od tam, pred Ljudskim vratom, sta v tistem trenutku Speranza in Peric surovo pretepala 21-letnega Massima Mamola. Trije agenti so takoj posegli, kasneje pa se jim je pridružil še eden, toda le z veliko težavo so lahko ugnali pretepača. Vsi skupaj so se morali zateči po prvo pomoč v splošno bolnišnico. Vse so odslovili s prognozo okrevanja v nekaj dneh, Mamolo pa se bo moral nekaj časa zdraviti na kirurškem oddelku, ker je dobil tudi pretres možganov.

Po dosedanjih izsledkih bi aretirana, potem ko sta se oddaljila iz lokala Gardena blu, poškodovala več parkiranih avtomobilov. Od tod morda reakcija in pretep nesrečnega Mamola.

Obsojena vlomilca

Vlomilca iz Veneta, ki ju je policija pred nekaj dnevi aretirala med poskusom vloma v nunski zavod v Ul. Santa Chiara v Gorici so včeraj obsodili na goriškem sodišču. Zaradi poskusa tatvine so sodniki Carla Soncina obsodili na 6 mesecev zapora in 120 tisoč lir globe, Germana Rubi-

nija pa na 5 mesecev in 100 tisoč lir. Zaradi posesti vlomilskega orodja so obema naprtili še po 4 mesece zapora. Kazen je za oba pogojna, za Rubinija pa tudi brez vpisa v kazenski list.

Obtoženca sta se zagovarjala, da sta bila v Gorici le na turističnem izletu, kar pa ni nikogar prepričalo, toliko manj sodnikov. Javni tožilec Pavesejeva je za oba zahtevala skoraj poldrugo leto zapora.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Claretta«.
VITTORIA 17.30—22.00 »La porno sexy inquietudine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 15.00 »Pinocchio«. Risanka. 18.00—22.00 »Non c'è due senza quattro«.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »Il futuro è donna«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Greystoke, la leggenda di Tarzan il signore delle scimmie«.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Rambo, ob 22.00 »Noči striptiza«.

SVOBODA Zaprto.

DESKLE 19.30 »Resnične zgodbe«. 13. del.

Jutri ob 10.30 množično na manifestacijo v Trebčah!

Humanitarna društva nadaljujejo razpravo za povezovanje in koordiniranje delovanja

V prostorih socialnega centra v Ul. Baiaumonti je bilo v prejšnjih dneh že drugo srečanje med predstavniki raznih humanitarnih in drugih društev, ki delujejo v goriški pokrajini, na katerem so nadaljevali razpravo o možnosti sodelovanja in združevanja v nekakšno zvezo med vsemi društvi, ki se na osnovi prostovoljnega dela članov soočajo z najrazličnejšimi socialnimi problemi. Podobna zveza (MOVI - Movimento di Volontari Italiani) že obstaja na vsedravnici ravni, konkretno pa deluje le v nekaterih pokrajinah.

Načelno so se vsi prisotni strinjali o potrebi po združevanju in koordiniranju dejavnosti raznih društev. Vendar napor v tem smislu je gotovo potreben, zato da se odpravijo nekateri dvoniziki pri ponujanju določenih uslug, pa tudi, da se problemi, pri katerih je potreben večstranski pristop, lažje in učinkoviteje rešujejo. Potrebno je tudi, da se celotno gibanje prosto voljecev, ki na goriskem delujejo v več desetinah, če ne celo stotinah, najrazličnejših društev in organizacij, sooča z vprašanji nove zakonske ureditve civilne zaštite, da se prepreči birokratizacija ali celo zadušitev dela prostovoljnega gibanja.

Nekaj je bilo tudi pomislekov. Nekateri so izrazili bojazn, da bi posamezna društva izgubila lastno avtonomijo in specifičnost, drugi so kot

pomislek postavljali veliko heterogenost društev, ki delujejo na najrazličnejših področjih: v poštev pridejo namreč organizacije kot so krvodajalci in darovalci organov, prostovoljni gasilci, ustanovi kot Rdeči in Zeleni križ, radioamaterji, razni krožki za zaščito okolja, skupnosti, ki se soočajo s problemi mamil in vključevanja bivših zapornikov in še desetine drugih skupin, vsaka s svojim specifičnim delovanjem. Ob tolikšni raznolikosti so se nekateri vprašali, če morda te skupine sploh kaj združijo, razen značilnosti, da vse temeljijo na prostovoljnem in nesebičnem delu na socialnem ali kakem drugem družbeno koristnem področju.

Po eni strani je res, so priznali pobudniki teh srečanj, da so nameni, interesi in način dela pri posameznih skupinah precej različni kot pri drugih, vendar zaradi tega ni nič manj res, da je povezava med vsemi lahko koristna za reševanje skupnih problemov, za medsebojno spoznavanje in iskanje vseh možnih vezi, tako v organizacijskem kot v čisto operativnem pogledu. Predstavnik skupine oporečnikov o služenju vojaškega roka je poudaril še neko drugo pomembno dejstvo, ki govori v prid združevanju: doslej se namreč marsikdaj dogaja, da je sicer hvalevredno delo posameznih skupin nič več kot zapolnjevanje vrzeli tam, kjer problemov ne znajo ali ne morejo reševati javne institucije. Z združitvijo pa bi se posamezne skupine združile v gibanje, ki utegne postati aktiven družbeni subjekt, gonilna sila, ki lahko razvije nove in zanimive načrte dela na humanitarnem in širše socialnem področju.

Srečanje so prisotni zaključili s sklepom, da se razprava o možnostih povezovanja nadaljuje, potem ko bo vsako društvo imelo možnost, da števil-

na iznešena vprašanja prouči in poglubi v lastnih krogih. Ko bo do tega prišlo — in vse kaže, da namerava večina med doslej zastopanimi organizacijami stopiti na pot združevanja sil — bodo verjetno že na prihodnjem srečanju, ki bo predvidoma čez nekaj tednov, lahko že ustanovili koordinacijski odbor med predstavniki zainteresiranih skupin in se posvetili reševanju nekaterih operativnih vprašanj skupnega interesa.

Denarni prispevki za nižješolce

Goriška občinska uprava obvešča, da bodo na podlagi deželnega zakona št. 10/80 in št. 26/84 nudili denarne prispevke dijakom nižjih srednjih šol za nakup šolskih knjig in drugih didaktičnih pripomočkov. Za denarni prispevek lahko zaprosijo dijaki iz manj premožnih družin, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo v Gorici, ne glede v kateri imajo stalno bivališče. Pravico do prispevka imajo dijaki, ki izhajajo iz družin, kjer so v letu 1983 imeli bruto družinski dohodek do 9 milijonov lir, ki se lahko poveča za nadaljnja dva milijona za vsakega družinskega člana v breme. Pri tem pa ne pride v poštev prosilec. Prošnje je treba predložiti najkasneje do 12. ure 22. decembra letos na županstvu v Gorici. Prošnje morajo biti izpolnjene na posebnih obrazcih, ki so na razpolago v tajništvih posameznih šol in tudi v uradu za šolstvo na občini. Obvezno je treba priložiti družinski list, potrdilo o bivališču ter kopijo obrazca št. 101 ali davčne prijave, oziroma overovljeno izjavo iz katere izhaja višina bruto družinskega dohodka v letu 1983.

Izšel je nov zvezek revije Studi Goriziani

Te dni je izšel v Gorici 59. zvezek revije Studi Goriziani, ki jo izdaja Državna knjižnica v Gorici — Biblioteca statale isontina. To je prvi od dveh zvezkov, ki bosta predvidoma izšla letos, saj bi morala revija izhajati v šestmesečnem zaporedju. Vse kaže, da so bile v zadnjem času odpravljene finančne težave, ki so bile glavni vzrok precejšnjih zamud, do katerih je prihajalo v zadnjih letih in da bo revija zdaj redno izhajala. Tako piše v predstavitvi 59. zvezka urednik, Otello Silvestri. Rešitev materialnih vprašanj bo nedvomno prispevala tudi h kvalitetni rasti revije same. Sicer pa je že zadnji zvezek dovolj pester in bogat ter prinaša pet glavnih prispevkov z različnih področij, poleg recenzij in drugih bibliografskih vesti, zlasti kar zadeva novosti v Državni knjižnici.

Glavne prispevke so tokrat poslali Giorgio Brianese, ki razčlenjuje filozofsko misel Carla Michelstaedterja in Martina Heideggerja. Sodelavec raziskovalnega instituta ISIG Bernardo Catarinussi objavlja daljšo raziskavo o kulturnih društvih v goriški pokrajini in v deželi nasploh, medtem ko sta Giuseppina Perusini in Teresa Perusini prispevali daljši zapis (opremljen z bogatimi slikovnim gradivom) o lesenih skulpturah v Furlaniji med 13. in 19. stoletjem. Avtorici sta kot osnovo zapisa upoštevali veliko razstavo lesene plastike v Furlaniji, ki je bila lani v Villi Manin in ki je naletela na veliko zanimanje in obisk.

Življenjsko in pesniško pot Dina Virgilija, šolnika, publicista in pesnika, ki je preminil pred dobrim letom, opisuje Eraldo Scubin, ki v članku daje poseben naglas Virgilijevemu prizadevanju za uveljavljanje furlanščine. Posebej velja opozoriti na članek ravnatelj Goriškega muzeja dr. Branka Marušiča o zgodovinarju dr. Milku Kosu, ki se je rodil v Gorici leta 1892 in v našem mestu dovršil tudi ljud-

sko šolo in gimnazijsko. Milko Kos velja za enega najpomembnejših slovenskih zgodovinarjev. Po prvi svetovni vojni je živel v Ljubljani, kjer je poučeval na univerzi. Umrl je leta 1972. Napisal je vrsto pomembnih znanstvenih del zlasti s starejšega obdobja slovenske zgodovine. Tako velja njegova Zgodovina Slovencev od naselitve do reformacije za temeljno delo za preučevanje tega obdobja. Velikansko delo je Kos opravil na področju preučevanja srednjeveških urbarrjev, zlasti za območje Primorske.

Matični uradi slovenskih občin

Kot vsak mesec objavljamo gibanje prebivalstva v treh slovenskih občinah na Goriskem. Podatki se nanašajo na spremembe, ki so jih vpisali v matične listine v mesecu oktobru.

DOBERDOB

Rodil se je Aleksij Ferlez. Umrla je 74-letna Zora Pahor. Poročil se ni nihče, okoli pa sta objavila delavec Silvano Pahor in prodajalka Tiziana Nuvatti. V mesecu oktobru se je v občini priselilo 5 prebivalcev, izselilo pa se jih je 6.

SOVODNJE

Rodil se je Alex Francescato. Umrl ni nihče. Poročila sta se slaščičar Gaetano Jancig in prodajalka Karmen Peteani. Oklicev ni objavil nihče. V tem mesecu so vpisali priselitev 3 novih občanov, izselila pa se je 1 oseba.

ŠTEVERJAN

Rodil se je Gabriele Becciu. Umrl je Avgust Skorjanc. Poročila sta se trgovca Lucio Modula in turistična izvedenka Loredana Brezza, medtem ko oklicev ni bilo. Priselila se je ena oseba, izselil pa nihče.

Uporaba hipnoze v zdravstvu postaja danes aktualna

Društvo Cuore amico, ki je nastalo in deluje po zasluzi prizadevanja skupine srčnih bolnikov in nekaterih zdravnikov v goriški splošni bolnišnici, je pred nekaj dnevi priredilo predavanje o uporabi hipnoze v zdravstvu.

Na to zanimivo in doslej, vsaj med širšim občinstvom, še premalo poznano temo je govoril dr. Giorgio Galazzi, specialist za nevropsihiatrijo v tržaški bolnišnici. Predavatelj je poglubil vprašanja v zvezi z uporabo hipnoze tako pri diagnozi, kot v terapevtske namene.

Na zanimiv in poljuden, čeprav zaradi nič manj znanstveno utemeljen način, je profesor Galazzi govoril o nešteti možnostih uporabe hipnotične metode pri zdravljenju raznovrstnih motenj. Ker so bili organizatorji večera srčni bolniki, je seveda padla največja pozornost na možnosti, ki jih hipnoza nudi pri zdravljenju mo-

tenj na srcu. Gre predvsem za psihološko zdravljenje po prenehanju in-farktu, kjer nova metoda lahko odlično nadomesti uporabo psihofarmakoloških sredstev, brez škodljivih postranskih učinkov, ki so možni pri zdravljenju. Hipnoza je za srčne bolezni vedno primerna, ker kot se je izrazil predavatelj, »ko počiva organizem, počiva tudi srce«. Gotovo pa lahko dobi hipnotična metoda še druge možnosti uporabe. Dr. Galazzi je navedel številne primere, ki gredo od zdravljenja glavobola, nespečnosti, spolnih motenj kot sta frigidnosti in impotencija, priprave na porod, jecljanja, raznovrstnih živčnih motenj, do prenehanja kajenja in zlorabe alkohola. Navedel je še vrsto drugih težjih bolezni, pri katerih utegne biti hipnoza koristna, zaradi svojih množičnih učinkov na organizem. Večer se je zaključil z vprašanji in posegi poslušalcev.

Gorica - preteklost in sedanost

»Gorica — preteklost in sedanost«. Tak je naslov razstave fotografij, ki jo bodo danes zvečer odprli v razstavnih prostorih deželne avditorija v Gorici, na pobudo in v priredbi fotografskega krožka Circolo fotografico Isontino. Kakor izhaja že iz naslova, je razstava posvečena Gorici, njeni arhitekturi, zanimivostim in značilnostim, mestu, kjer se tesno prepletata preteklost in sedanost. S svojimi deli sodeluje na razstavi okrog dvajset poklicnih in amaterskih fotografov, ki so člani krožka CIFI. Razstava bo na ogled do 24. novembra, odprli pa jo bodo drevi ob 18.30

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

297.

»Mi bi se radi pogovarjali s kom, ki lahko to odloči. Naj pride komandant Karlo Maslo ali še kdo od višjih. Pred seboj imate elitno divizijo, jaz pa se bom pogajal s sebi enakim.«

»Prišel bo, vendar je trenutno zaposlen drugje.« Se je spet zlagal Lojze. »Noročeno nam je, da vas zaustavimo z orožjem.«

»Dobro,« je dejal general. »Počakajmo višje od vas, saj se lahko malo odpočijemo od dolge poti.«

Vrnili so se, ne da bi kaj opravili. Osojnik jih je pričakoval v gostilni. Zmajal je z glavo rekoč:

»Preslepiti jih je treba, da nas je veliko.« Vedel je, da je divizija sila, s katero se ne morejo kosati, če udari.

Sonce se je pomikalo k zatonu. Tedaj se je vrnil Pavle, zdelan in ves moker od ogledovanja. Z velikimi očmi je poročal štabu: »Kolona se vleče skoraj deset kilometrov. Naštel sem več kot sto avtomobilov, sedem oklepnikov in šestnajst topov; na repu divizije je še bataljon alpincev, katerih poveljnik bi se rad z vsem moštvom priključil naši vojski, pehotne enote pa bi se kar vdale.«

»Fantje, zdaj pa pamet v roke,« je dejal Osojnik, ko je Pavle sklenil poročilo. »Kmalu bo noč, ta pa ima svojo moč. Lojze, komandant si, pa odločaj. Zjutraj bomo lahko vsi skupaj mrzli, če se samo zgane ta velika kača.«

Posvetovali so se dolgo. Poslali so kurirje k Hacetu na divizijski štab in okrožni odbor s poročilom o položajih. Kurirke pa so odšle po vaseh vabit lju-

di, naj pridejo vsi na pomoč, da razorožijo italijansko vojsko.

Ljudje so prihnjali naglo. Lojze jih je razporejal v majhne skupine in jih pošiljal na oba boka kolone z nalogo, da zakurijo ognje.

Topla septembrska noč je bila polna tajinstvenih krikov in plahutanja senc. Zagoreli so ognji, vse več jih je bilo. Zbujali so vtis, da je divizijo obkolila velika sila. Na cesti proti Trstu je kdaj pa kdaj zarjavelo orožje.

Pavle je prišel poročat, da štab divizije sežiga arhiv. »Mislijo, da bodo s papirjem pogoreli njihovi grehi; ne, predobro so si jih ljudje zapomnili,« je rekel Lojze, ki je imel požig arhiva za dobro znamenje.

General Lombardi pa je bil trd. Odposlancem, ki so šli k njemu ponoči, je rekel, da bo s svojo divizijo vrgel Nemce iz Trsta.

Proti jutru je poskušal sestaviti borbeno skupino, ki bi odstranila ovire s ceste. Rafali težkih bred so jih zavrnili, vojaki so zapustili oficirje in se razbežali nazaj v varstvo kolone.

»Gospod general, vlada je kapitulirala, vojne je konec, vojakov ne moremo siliti v smrt,« so se zagovarjali oficirji.

Pehotne enote, ki so se pomikale mimo kolone, so se vdajale in ljudstvo se je oboroževalo z njihovim orožjem.

Naslednjega dne se je zbralo okoli divizije dva tisoč ljudi iz okoliških krajev. Nekaj jih je prignala zavest, druge pa radovednost.

Štab je poslal med kolono aktiviste-agitatorje s parolo, da Nemci odvažajo italijanske ujetnike na delo v rajh; naj torej vojaki odvrgnejo orožje, ker jih bodo sicer v Trstu razorožili Nemci.

Lojzeta je zaskrbelo, kaj bo, če zdaj udarijo Nemci, ki niso bili preveč oddaljeni. Nikomur ni padlo kaj pametnega v glavo, da bi izsilil odločitev.

Znova so šli v italijanski štab in sporočili male-

mu, neprespanemu generalu, da je višje poveljstvo sporočilo, naj vojska odda orožje in odide.

»Ne!« je odločil general. »Počakal bom na vaše višje in pogovarjal se bom s sebi enakim, Karlom Maslom.«

»Tudi naš komandant je Maslo, toda ne Karlo.«

Lojze se je prepričal, kako strašna je moč imena.

Opoldne so Italijani delili kosilo. Mamljivo je dišalo po makaronih in konzerviranem mesu. Na partizanskih položajih pa so jedli samo tisto, kar je kdo prinesel s seboj; za vso množico ni bilo moč kuhati.

Sonce je že zdrselo v zaton, napetost v koloni pa je naraščala. Lojze je zaslutil, da je Lombardijeva ponudba, da bi šli skupaj nad Nemce v Trst, navadna past; tako bi mož prispel v mesto brez žrtev.

Ko je začelo pokati nekje v bližini, za hrbtom kolone, so partizani vrgli med Italijane parolo: »Nemci prihajajo.«

»Tedeschi, Tedeschi, Tedeschi,« je spreletelo kolono kot električna iskra.

Enota alpincev na repu kolone je začela odmetavati orožje; puščali so ga kar po livadah ob cesti.

»Gremo domov, vojne je konec! Nemcev ne bomo čakali!« so vpili drug čez drugega.

Kakih sto vojakov je prišlo ob koloni do cestne zapore. Tu so dobili prepustnico z žigom Osvobodilne fronte. Urno so krenili proti Trstu.

Ne oficirji ne general Lombardi niso mogli zadržati vojakov. Na kamionih in oklopnjakih so se pojavile bele rjuhe kot znaki vdaje. Ni bilo treba izreči povelja.

Z obeh strani se je usula množica na cesto — partizani od včeraj, ženske, starci; vsakdo je hotel biti udeležen pri zmagi.

Stara ženica se je s sekuro v roki prirnila k enemu izmed kamionov. Na stranici so visele kokoši. Italijan, ki jih je kdo ve kje nakradel, je mislil, da je prišla po svoje kure. V strahu pred sekuro jih je odvezal in ponujal: »Izvolite, signora!«

»Mini SPENT« v Ljubljani

Izločen najboljši

LJUBLJANA — Gotovo največje presenečenje drugega dne mednarodnega namiznoteniškega turnirja v Ljubljani (mini SPENT) je poraz številke ena na svetu, Kitajca Cai Zen Hua. Kitajski as je namreč izgubil proti komaj 18-letnemu Švedu Jergeu Perconu. Zanimivo je, da je Percon le 6. na lestvici najboljših švedskih igralcev.

Za lepo presenečenje je včeraj poskrbel tudi Italijan Giovanni Bisi, ki je izločil Jugoslavana Kovača. Ljubljanski namiznoteniški igralec je namreč pred kratkim poskrbel za pravi podvig, ko je na mednarodnem prvenstvu Italije v Benetkah celo premagal številko dva LR Kitajske.

»Bisija nisem podcenjeval, čeprav sem vodil 2:0. Tako pa je to v namiznem tenisu. Bil je izkušen igralec, nikdar ne popusti, jaz pa sem napravil vrsto napak, kar me je drago stalo,« nam je po srečanju dejal Kovač.

Sicer pa se je od jugoslovanskih predstavnikov med 32 najboljših uvrstilo po pet igralcev (Mesaroš, Karlovič, Šurbek, Pavič in Lupulescu in med 16 najboljših igralcev dve Jugo-

slovanki (Batiničeva in Perkučinova). Včeraj je za zeleno mizo stopila tudi krasovka Marina Cergol, ki pa je pri zrebu imela zvrhano mero smole. Že v prvem kolu se je namreč sprijela z eno glavnih favoritinj, Sovjetinjo Popovo in seveda izgubila z 0:3.

Pomembnejši izidi italijanskih in jugoslovanskih predstavnikov: MOŠKI: Bisi (It.) - Kovač (Jug.) 3:2; Silveri (It.) - Kukin (Jug.) 3:1; Šurbek (Jug.) - Zalaznik (Jug.) 3:0; Karlovič (Jug.) - Kapoczas (Madž.) 3:0; Mesaroš (Jug.) - Mun Chol (S. Koreja) 3:0; Lupulescu (Jug.) - Teakiraglou (Gr.) 3:0.

ZENŠKE: 1. kolo: Popova (SZ) - Cergol (It.) 3:0 (31:9, 21:11, 21:17); Loher (Rom.) - Busnardo (It.) 3:0.

2. kolo: Antonian (SZ) - Krsnik (Jugoslavija) 3:1; Perkučin (Jug.) - Urbanovici (Rom.) 3:0; Batinič (Jug.) - Loher (Rom.) 3:1; Olah (Madž.) - V. Ojstršek (Jug.) 3:0; Nagy (Madž.) - A. Ojstršek (Jug.) 3:0.

FINALNA IZIDA (EKIPNO) MOŠKI: Kitajska - Švedska 3:1. ZENŠKE: Kitajska - Severna Koreja 3:0. B. Laković

Na šahovskem dvoboju v Moskvi

Kasparov - Karpov remi

Tudi štirindvajseta partija dvoboja za svetovni šahovski naslov med Karpovom in izizvalcem Garrijem Kasparovom se je zaključila z remijem. Mladi izzivalec, ki je vodil bele figure je že po sedemnajstih potezih miroljubne Angleške igre predlagal remi, katerega je Karpov takoj sprejel.

Stanje je tako še vedno 4:0 za prvaka, tokrat ob dvajsetih remijih, naslednja partija pa bo bržkone v ponedeljek, če ne bodo nastopili olimpijski zapleti. Jutri se namreč začne šahovska olimpiada v Solunu, ni pa še povsem jasno, kako bo ta vplivala na moskovski dvoboj. Karpov bo sicer ostal brez nekaterih sekundantov, ki so že odpotovali v Grčijo, vendar pa je njegova prednost tako velika, da to ne bo vplivalo na končni rezultat dvoboja.

Občni zbor društva

Športnih novinarjev Slovenije LJUBLJANA — Včeraj je bil v Ljubljani redni občni zbor društva športnih novinarjev Slovenije, na katerem so za novega predsednika izvolili urednika športne redakcije Radio Ljubljana Francija Pavšerja. Naj omenimo, da so v društvu soglasno sprejeli vključitev športnih časnikov iz zamejstva. (bl)

Maradona je še mlad

MADRID — Slavni nizozemski nogometaš Johann Cruyff je v Madridu izjavil, da je Maradona še mlad in da bo zares pokazal, kaj zna, ko bo imel 26-27 let. »Boljši od njega sta trenutno Platini in Tigana,« je še dejal Cruyff.

Žagar in Castelli (Zarja) v pokrajinski reprezentanci

Na zbor pokrajinske nogometne naraščajniške reprezentance, ki bo 22. t.m., ob 15.30 na igrišču Muggesane, sta bila sklicana tudi nogometaša Zarje Alessandro Castelli in Demetrij Žagar.

Italijanski smučarji trenirajo s Stenmarkom

BOCEN — Najboljši italijanski slalomisti, De Chiesa, Giorgi in Toetsch, se mudijo na ledeniku v Val Senalesu, kjer trenirajo skupaj s švedskim asom Stenmarkom.

domači šport

Danes

Sobota, 17. novembra 1984

KOŠARKA

MOŠKA C-1 LIGA

21.00 v Trevisu, Drevored Europa: Stefanel - Jadran

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

17.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Libertas; 19.00 v goriškem Kulturnem domu: Dom - Ison-tina

NARAŠČAJNIKI

15.00 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Intermuggia

DEČKI

15.30 v Trstu, stadion 1. maj: Bor - Alabarda

PROPAGANDA

15.00 v Trstu, igrišče Nesbeda: Libertas - Bor

NOGOMET

CICIBANI

15.00 v Turjaku: Turriaco - Mladost

ROKOMET

MOŠKA D LIGA

20.00 v Muestrah: Musestre - Kras

ODBOJKA

ZENŠKA B LIGA

20.30 v Pordenonu: Pallavolo Pordenone - Meblo

ZENŠKA C-1 LIGA

18.00 v Repnu: Sloga - Calderara Ceam, 18.00 v Gradišču: Torriana Gradišče - Breg

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Štandrežu: Olympia Terpin - Bor JIK Banka, 20.30 v Trstu, telovadnica v Ul. Zandonai: Rozzol - Val Štandrež

ZENŠKA C-2 LIGA

18.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Friulexport - PAV Videm, 20.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Lloyd Fontanafredda

MOŠKA D LIGA

18.00 v Trstu, telovadnica liceja Petrarca: Nuova Polisportiva Grotta - Naš prapor, 17.00 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Jamlje SOBE

SPOROČILO DOPISNIKOM

Vse naše dopisnike in tudi predstavnike posameznih društev naprošamo, da nas pravočasno obvestijo o morebitnih spremembah urnikov raznih prvenstvenih ali drugih srečanj, da se izognemo neljubim pomotam v rubriki »Domači šport«.

MA - CG S. Sergio, 16.30 pri Banih: Sloga - Pastificio Crisci

ZENŠKA D LIGA

20.00 v Trstu, stadion »1. maj«: Bor - Nuova Pallavolo Trst, 21.00 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Sovodnje Centralsped - Volley Club Trst

DEČKI

15.00 pri Banih: Sloga - Inter 1904, 16.00 v Trstu, telovadnica šole Visintini: VIS - Bor

NAMIZNI TENIS

MOŠKA PROMOCIJSKA LIGA

16.30 v Trstu, Ul. Manzoni 22: Fani Olimpia B - Mladina; 14.00 v Repnu: Kras - Grandi Motori

ZENŠKA PROMOCIJSKA LIGA

17.00 v goriškem Kulturnem domu: Dom - Kras B; 14.00 v Repnu: Kras A - Kras C

Jutri

Nedelja, 18. novembra 1984

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu: Vesna - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Marianu: Mariano - Sovodnje; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Medea; 14.30 v Trebčah: Primorec - Fogliano; 14.30 v Ribiškem naselju: S. Marco Sistiana - Kras; 14.30 na Proseku: Primorje - Barbarians; 14.30 v Trziču, občinski stadion: Romana - Mladost; 14.30 v Dolini: Breg - Gaja

NARAŠČAJNIKI

13.15 v Trstu, Ul. Flavija: San Luigi - Vesna; 10.30 v Bazovici: Zarja - Fortitudo; 9.00 v Miljah: Muggesana - Breg; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Torriana

ZAČETNIKI

9.30 v Trziču: San Polo - Mladost

ODBOJKA

ZENŠKA D LIGA

11.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Blitz Vivai Busà - Sloga

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

10.30 v Dolini: Bor Radenska - CUS; 11.00 v Trstu, Ul. Scoglio: Scoglietto - Polet

MLADINCI

11.00 v Repnu: Polet - Barcolana; 15.30 v Trstu, na »1. maju«: Bor - Kontovel Electronic Shop; 11.00 na Proseku: Kontovel Electronic Shop A - Ferroviario

NARAŠČAJNIKI

8.30 v Trstu, Miramarski drevored: Ferroviario - Bor; 11.00 na Opčinah: Polet - Don Bosco.

MLADINSKEGA NOGOMETA NE BO

Tržaška pokrajinska nogometna zveza je sporočila, da ta konec tedna zaradi slabega vremena odpadejo vse tekme v prvenstvih začetnikov, cicibanov in mlajših cicibanov.

NAMIZNI TENIS

Moška C liga

Po gladki zmagi z Duomofolgorejem kar jim je omogočilo, da so se povzpeli na drugo mesto, bodo Krasovi namiznoteniški igralci v C ligi danes zvečer gostovali v Adrii proti istoimenski ekipi, ki je v minulem kolu klonila vodečemu Cordenonsu. Naše igralce čaka težka naloga. Lani so proti temu nasprotniku dvakrat izgubili, letos pa igrajo krasovci mnogo boljše. V dvumu je forma Borisa Štöke, ki se je med tednom rahlo poskoval.

FIGC toži

RIM — Tiskovni urad italijanske nogometne zveze je sporočil, da je glede tekme na SP v Španiji Italija - Kamerun vložil tožbe proti tedenkomu Epoca in L'Espresso ter proti športnemu dnevniku Tuttosport.

Košarka: turneja po ZDA

Spet poraz »plavih«

Michigan — Jugoslavija 100:87 (51:35)

JUGOSLAVIJA: D. Petrović 20, A. Petrović 10, Zorkić 26, Sunara 8, Ivanović 2, Radović, Savović 2, Vran-ković 2, Mutapčić, Perasović, Petrović 8, Vučević.

ANN ARBOUR — Jugoslovanska košarkarska reprezentanca se je včeraj v okviru svoje turneje po ZDA srečala z ekipo Michigan ter izgubila za 13 točk. Jugoslovani so tekmo v bistvu izgubili v igri pod košema, saj so bili Američani boljše tako v skoku in napadu kot v obrambi. V jugoslovanski vrsti so se tokrat izkazala krila, predvsem pa Zorkić, ki je v samem drugem polčasu dosegel 22 točk.

Izidi ostalih jugoslovanskih ekip na turneji po ZDA: Notre Dame South Bend - Zadar 103:88 (58:35); Virginia Common Wealth - Cibona 63:51 (25:28); Marist Collage - Partizan 82:67 (37:36).

Še šest naših ekip za zeleno mizo

Danes se bo začelo žensko namiznoteniško prvenstvo v promocijski ligi, ki bo letos govorilo slovensko. Prijavili sta se namreč samo dve družbi: Kras, ki je vpisal tri ekipe in goriški Dom.

Skrumno število vpisanih ekip je nedvomno živ dokaz, da žensko namiznoteniško področje pri nas preživlja hudo krizo. Izjema je le Kras, saj malokatero društvo šteje v svojih vrstah vsaj tri igralke, ki bi lahko zagotovile dostojen nastop za zeleno mizo.

Z istimi težavami se ubadajo pri goriškem Domu, saj ni v perspektivi nobene mlajše igralke, ki bi lahko zamenjala »staro trojico« Lutman - Fabbro - Zalateu. Ta se bo tudi letos skušala upirati Krasovkam, ki razpolagajo z bolj homogenimi ekipami. Med temi izstopa Kras A, v kateri bodo nastopale poleg izkušenih Žigonove, Vesnaverjeve in Škrkove

tudi Tanja Ukmar in Ksenja Marušič. Barve Krasa B bodo branile Damjana Guštin, Alenka Obad, Katja Čok, Tanja in Martina Rauber ter Francesca Castelleti. V C ekipi pa bodo Lara Širca, Elena Colja, Matejka Zidarič, Roberta Prasen, Alenka Škabar in Ellen Lupinc. Omenjene igralke imajo kot cilj le nabiranje tekmovalnih izkušenj. Jutri ob 14. uri bo v repenski telovadnici derbi med Krasom A in Krasom C, v telovadnici goriškega Kulturnega doma pa se bo Dom ob 17. uri pomeril s Krasom B. (MAL - Z.S.)

Pri moških dve ekipi

Po poletnem premoru se bo za kriške namiznoteniške igralce zopet začela tekmovalna sezona. Igralci Mladine se bodo namreč tudi letos udeležili promocijskega prvenstva. Vključeni so bili v skupino A skupaj z Don Boscom, Chiadinom A, Grandi

Motori B, Fani Olimpia B (vse iz Trsta) in Italcantierjem iz Trziča. Krstni nastop bodo imeli naši igralci že danes v Trstu, kjer se bodo pomerili s Fani Olimpia B. Ker so Križani začeli trenirati že septembra, lahko pričakujemo uspešen nastop, čeprav je treba omeniti, da je zaradi vojaških obveznosti zapustil ekipo Giorgio Tence, ki je bil lani s svojo spretno obrambno igro važen člen kriške ekipe.

V skupini B bo s svojo ekipo nastopal tudi Kras. Društvene barve bodo branili Robert Milič, Andrej Legiša, Ervin Doljak, Franko Fabec in Igor Milič. Jutri ob 14. uri se bodo v Repnu pomerili z Grandi Motori, v skupini pa so še Fani Olimpia A, Chiadino B, Italcantieri. (A.S. - Z.S.)

ODBOJKA DEKLICE

OMA — Breg 0:3 (8:15, 2:15, 10:15)

Jutri se v Grčiji začne 26. šahovska olimpiada

PARMA: Z OPTIMIZMOM V SOLUN

Jutri se v Solunu v Grčiji začne 26. šahovska olimpiada. Sovjetska zveza brani zlato, ki ga je osvojila pred dvema letoma v Luzernu, Jugoslavija, ki spada v ozek krog favoritov za eno od kolajin, pa bo skušala osvojiti ... čim več.

Pred odhodom na skupne priprave v Makedonijo, smo se pogovorili s kapetanom moške jugoslovanske reprezentance vele mojstrom Brunom Parma, ki se je rade volje odzval na pogovor o bližnji šahovski olimpiadi v Solunu in o šahu na splošno.

Vpr.: Kdo so favoriti za olimpijska odličja in kakšno vlogo bo v tem okviru odigrala jugoslovanska šahovska reprezentanca?

Odg.: Favorit številka ena je seveda reprezentanca Sovjetske zveze, vendar pa moram takoj dodati, da bo tudi ta prišla na olimpiado znatno oslabiljena. Odsotnost takih šahistov, kot sta Karpov in Kasparov, ne more iti mimo neopazna. Sicer se je pred kratkim govorilo, da bi oba vrhunska šahista prekinila svoj dvoboj za naslov svetovnega prvaka v

Moskvi ter dopotovala v Solun na olimpiado. Seveda ta možnost ni realna, ker bi to pomenilo grobo kršenje mednarodnih pravil, sicer pa tudi če bi do tega prišlo, bi bila Karpov in Kasparov preutrujena in prenasršena s šahom, da bi lahko služila svoji ekipi. Sovjetska zveza pa je v postavi Sokolov, Polugajevski, Vaganjan, Beljavski, Jusupov in Tukmakov, vseeno dovolj močna, da lahko uspešno starta na zlato.

Vendar pa ima še nekaj drugih reprezentanc realne možnosti za visoko, če ne že za najvišjo uvrstitev. Med temi smo tudi mi, ki nastopamo v postavi Ljubojevič, Nikolič, Marjanović, Ivanović, Kurajica in Kovačević. Med favoriti spadajo tudi Madžari, ki pa jim škodujejo interne polemike, Čehoslovaki, Američani, ki pa

Vele mojster Bruno Parma

so po naravi preveli individualisti, pa še Angleži in Nizozemci.

Vpr.: Jugoslovansko šahovsko javnost je v zadnjem času buril primer Popović ...

Odg.: Mladi Popović je trenutno naš tretji šahist, seveda po Ljubojeviču in Nikoliču. Vendar pa mu je tog pravilnik jugoslovanske šahovske federacije prepovedal igranje v Solunu, saj ni nastopil na zadnjih dveh državnih prvenstvih. S Popovićem bi se s Sovjetsko zvezo enakovredno kosali ...

Vpr.: Kakšno je trenutno stanje šaha v Jugoslaviji?

Odg.: Smo in ostajamo šahovska vellesila. Imamo nekaj odličnih igralcev, kar pa je najbolj razveseljivo, so to mladi in ambiciozni. Ljubojevič je že deset let med desetimi najmočnejšimi

šahisti na svetu, Nikolič in Popović sta mlada in perspektivna, ne smemo pa pozabiti na Marjanovića, naše olimpijske reprezentante, in še na celo vrsto igralcev.

Vpr.: Kaj pa Italija?

Odg.: Italija spada med srednje močne šahovske sile. Nima izrazito močnih igralcev, na olimpiadi lahko zavzame med 15. in 30. mestom.

Vpr.: Jugoslovanski šahisti so že odpotovali na skupne priprave v Makedonijo. Čemu pravzaprav te priprave služijo?

Odg.: Tu ne gre toliko za neke teoretične priprave, ampak za to, da so šahisti nekaj časa skupaj in da pozabijo na vse ostalo, seveda do začetka olimpiade, ko se začne pravi boj. Doseči morajo predvsem primeren psihično stanje, ki naj bi jim omogočalo pravičen pristop do skupinske, in ne več individualne igre. Ekipni in individualni šah sta namreč dva popolnoma različna pojma.

Srečno pot na olimpiadi!

Razgovor zapisal DUŠAN JELINČIČ

V ženski C-1 ligi

Doma le Sloga

Če se ozremo na lanske rezultate in izide letošnjih prvih dveh kol čakata drevi Sloga in Breg izredno težka naloga. Sloga bo gostila odličnega novince Calderaro Ceam, ki je prvi dve tekmi dobil brez izgubljenega niza. To je slej ko prej več kot zgovoren podatek, da bodo morale varovanke trenerja Miliča zaigrati izredno dobro, če želijo, da ostaneta točki doma. Predvsem pa morajo občutno popraviti sprejem, ki je bil v prvih dveh nastopih njihova šibka točka in je v največji meri ohromil samo igro.

Brežanke se bodo morale podati na krajšo pot do Gradišča. V lanskem prvenstvu sta se Torriana in Breg srečala kar štirikrat. Razmerje govori v korist dreviskih domačink, ki so trikrat zmagale. Brežanke so sposobne prekiniti neugodno tradicijo, a pod pogojem, da zaigrajo vsaj tako dobro kot pred tednom v Bologni. Za obe šesterki je ta neposredni obračun izredno važen za končni vrstni red po prvem delu prvenstva. Gostje lahko samo z zmago v Gradišču še upajo na osvojitve mesta na lestvici ki zagotavlja mesto med šesterico boljših. (G.F.)

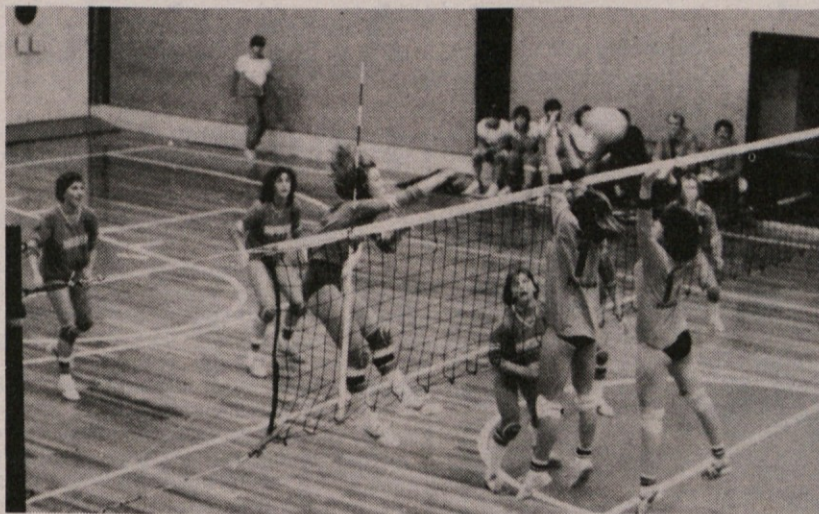
V tretjem kolu ženskega odbojbarskega prvenstva B lige

Težko gostovanje Mebla v Pordenonu

Gostovanje v Pordenonu je prvi resnični preizkusni kamen za združeno ekipo Meblo v ženskem odbojbarskem prvenstvu B lige. Obe ekipi sta po dveh kolih na čelu začasne lestvice s šestimi točkami, od treh vodečih (z njima je še Nervesa) pa sta doslej izbojevali najbolj prepričljivi zmagi. Res je tudi, da je Meblo doslej imel lažji razpored tekem, saj se je pomeril z OMA in AUSA, ki veljata za slabši ekipi, medtem ko sta se Pordenone in Nervesa že srečali z nevarnejšim Moglianom in ga tudi premagala.

Meblo in Pordenone sta se v prvenstvu srečala dvakrat. V Pordenonu so naše igralkice izbojevale gladko zmago, v Nabrežini pa so s 3:2 morale priznati premoč nasprotnic. Pordenone je zelo mlada, a visoka ekipa. Društvo je v sodelovanju z vsemi najpomembnejšimi klubi pokrajine začrtalo dolgoročni program dela z namenom, da bi obnovili uspehe nekdanjega Fiume Veneta, ki je bil še pred nekaj leti v A ligi. Kljub tej »dolgoročnosti« pa je na dlani, da Pordenone že letos resno razmišlja o napredovanju, kar je v tako izenačenem prvenstvu, v katerem ni videti izrazitega favorita, tudi razumljivo. Okrep-

ljena z nekaterimi bivšimi prvoligašicami iz Spinee, je ekipa dovolj močna, da poseže v boj za končno prvo mesto.

Proti AUSA Pav (na sliki) Meblo ni imel težke naloge. Danes bo menda drugače

Naše igralkice čaka torej nedvomno težka naloga, čeprav po našem mnenju nikakor ne težja, kot čez teden dni, ko bodo gostovale v »brlogu« Mogliana Veneta, ki je ta čas menda »na smrt prestrašen«, da mu ne bo uspela uvrstitev v skupino za napredovanje, katere je bil zadnja leta »stalen gost«.

Točki v Mogliano bosta imeli dvojno vrednost, zmaga v Pordenonu pa bi predvsem predstavljala potrditev upravičenosti Meblovih ambicij in veljavnosti doslej opravljenega dela. Danes lahko torej naša dekleta igrajo sproščeno (kar ne velja za domačinke), saj res nimajo kaj izgubiti. Če tej »sproščenosti« dodamo še večjo izkušnost naše šesterke kot celota lahko iz Pordenona pričakujemo dobre vesti, drugače bo še dovolj časa za oddolžitev.

Mogliano bo v tem kolu gostil AU SA Pav in bo menda prišel do prve zmage. Nekoliko več tvega Nervesa, ki bo na Proseku igrala z OMA Linea Vogue.

V moški C-2 ligi že prvi derbi

Tokrat bo osrednja moška odbojbarska tekma v Štandrežu, kjer se bosta spoprijela goriška Olympia Terpin in tržaški Bor JIK Banka. Kot zanimivost naj poudarimo, da se ti naši šesterki že dolgo let nista srečali za prvenstvene točke. V prijateljskih nastopih in kvalifikacijah za turnir Prijateljstva so bili vedno boljši goriški odbojkarji. V prejšnjem prvem kolu sta obe ekipi slavili zmago s 3:2. Goričani so sredi Vidma premagali domači Volley Ball, Tržačani pa so v mestnem derbiju odpravili Nuovo Pallavolo, različen pa je bil samo začelavolo. Trenerja pravita naslednje:

Guido Neubauer (Olympia Terpin): »Za nas bo to normalna tekma. Nastopili bomo z najboljšo postavo. Glede na izide prvega kola je naša podskupina dokaj izenačena. Precej izenačen bo tudi ta naš prvi neposredni obračun. Mi pa imamo rahlo prednost,

ker igramo doma in tudi pomoč številnih gledalcev zna biti na koncu odločilna.«

Božič Grilanc (Bor JIK Banka): »Po izredno težkem sobotnem nastopu so fantje dobro nadoknadili izgubljeno psihofizično energijo. Dobro se počutijo in ni poškodovanih. Upam, da bomo tudi v Štandrežu zaigrali dobro, čeprav ekipa ni še najbolje uigrana.«

Odbojkarji Vala, ki so bili v 1. kolu prosti, bodo opravili prvi letošnji prvenstveni nastop v Trstu z dobro poznanim Rozzalom. Štandrežci so v lanskem prvenstvu dvakrat igrali z Rozzalom in zmagali tako v gosteh kot tudi doma s tesnim 3:2. Prvo srečanje so Tržačani izgubili in slej ko prej bi drugi zaporedni poraz pokopal vse upe za boljšo uvrstitev.

V moški D ligi se bosta v Trstu spoprijela novince Nuova Polisportiva

Gretta in Naš prapor. Prvenstveni start je bil za ti šesterki povsem različen. Brici so premagali Volley Duke 80, Tržačani pa potegnili krajši konec. Mislimo, da lahko goriški zastopnik pospravi drugi zaporedni par točk. Jamlje SOBEMA pa bodo gostile nevarni S. Sergio, ki je v 1. kolu zlahka premagal Gretto. Po vsej verjetnosti čaka Sobana in tovariše zahtevna naloga, niso pa brez možnosti, ker bodo menda nastopili z najboljšo postavo.

Krstni nastop pred domačimi gledalci v D ligi bo drevi imela šesterka Sloge. Gostujoča ekipa Pastificio Crisci iz Gorice ima že dve točki v žepu, domačini pa jih bodo poskušali osvojiti. Napoved je težka, saj služita izida prvega kola le za orientacijo in nista nobeno merilo glede prave moči posameznih šesterk. (G. F.)

Ženska C-2 liga: po uspehu v Gorici

Spet podvig Friulexporta?

Mlade odbojkarice Friulexporta so v prvem letošnjem gostovanju v Gorici prijetno presenetile in prikazale dokaj obetavno odbojko. Domači Pastificio Crisci je bil proti našim razigranim igralkam povsem brez moči. Danes čaka odbojkarice združene ekipe nova težka preizkušnja, saj bodo gostile bivšega drugoligaša PAV iz Vidma, ki ga imajo za enega glavnih favoritov za takojšnji povratek v C-1 ligo, iz katere je izpadel lani. Na stadionu »1. maj« se torej obeta res lepa tekma in prepričani smo, da utegnejo naše igralkice pripraviti novo presenečenje. Škoda, da si je med tednom poškodovala gleženj prva podajačica Pertotova, sicer pa velja, da jo je že v minulem kolu uspešno zamenjala Stoperjeva, kar potrjuje, da

ima trener Koren na voljo več enakovrednih menjav.

Po nesrečnem porazu v San Giorgio di Nogaro ima Kontovel Electronic Shop lepo možnost, da se doma oddolži s Fontanafreddo. Lani so tega nasprotnika Kontovelke premagale doma s 3:0, v gosteh pa s 3:1. Ker Fontanafredda ni dorasla Sangiorgini, ni težko pričakovati zmago naših igralk.

Tako Bor kot tudi Nuova Pallavolo iz Trsta sta uspešno startala v letošnjem prvenstvu D lige. Šesterka Bora je nekoliko bolj izkušena in točki bi morali po našem mnenju ostati doma.

Zastopnice Sloge bi morale jutri dopoldan izbojevati prvi prvenstveni par točk, pa čeprav bodo igrale v gosteh. Blitz Vivai Busa ne bi smel preprečiti Slogi pot do prvega uspeha.

Prvi prvenstveni uspeh Sovodenj Centralspeda ne bi smel ostati osamljen, saj bodo slovenske odbojkarice opravile drevi krstni nastop v D ligi pred domačimi gledalci. Volley Club je pred tednom potegnil krajši konec doma s Canonom iz Tržiča. Res, da je Canon favorit za napredovanje, a Volley Club je slab, tako da imajo Sovodnje Centralsped priložnost, da pospravijo drugi zaporedni par točk, kar bi bilo za novince prav gotovo lep uspeh. (G. F.)

MLADINKE

Kontovel Electronic Shop — Sloga (3:15, 11:15, 4:15)

KONTOVEL: Štoka, Daneu, Rupel, Danieli, Ukmar, Prašelj, Bukavec, Puntar.

SLOGA: Križmančič, Puri, Filipovič, Grčić, Morpurgo, Kokorovec, Drnovšek, Mijot.

Povratna tekma med Kontovelkami in slogašicami se je odvijala podobno kot prva, v znamenju premoči Sloge. Kontovelke so se nasprotnicam vsekoli upirale in s prisebnostjo igro v končnici drugega seta bi si lahko priborile vsaj set. Sloga pa si je gotovo zaslužila zmago, saj Kontovelke niso pokazale dovolj moči. (Maja Štoka)

AMATERSKI NOGOMET: tokrat kar dva derbija!

2. AMATERSKA LIGA

VESNA - ZARJA

Za napoved o letošnjem edinem derbiju v 2. AL smo zaprosili trenerja Vesne Umberta Esposito in tajnika Zarje Mirjana Žagarja.

Esposito (Vesna): »V derbiju se lahko zgodi vse in zato je vsakdo predvidevanje nemogoče, tudi v tem primeru, ko naju na lestvici loči kar sedem točk. Mi igramo pred domačo publiko, toda Zarja ne misli igrati podrejene vloge, saj v derbiju gre tudi za prestiž in zaradi tega je možen vsak izid. Če bi staveli bi kar napisal 1 X 2. Kar se pa postave tiče, bom kot po navadi odločal v nedeljo, ko bom imel jasno sliko o treningih in formi posameznikov. Gotovo je, da ne bo igral branilec Basiacco, ki je poškodovan, na razpolago pa bom po daljši odsotnosti spet imel Roberta Candottija.«

Žagar (Zarja): »Upam, da nam bo šlo dobro, tudi zaradi tega, ker po navadi v derbijih ni izrazitega favorita. Mi upamo vsaj na točko, ne samo zaradi tega, ker nečemo zgubiti derbija, temveč predvsem, ker smo na repu lestvice. Zato prej ali slej moramo priti do točke, drugače bi položaj postal res nevaren. Glede postave ne vem kaj bo odločil trener Križmančič, ki je do sedaj, upoštevajoč tudi serijo negativnih nastopov, poskusil vsemogoče poteze in načine igre in prav zaradi tega ekipa nima še pravega lica. Priznati sicer moram, da nekateri ključni igralci niso v zadovoljivi formi, vsekakor razen izključenega branilca Bencicha bo imel Križmančič na razpolago vse nogometaše.«

3. AMATERSKA LIGA

BREG - GAJA

Za izjavo o tem derbiju smo vprašali predsednika Brega Igorja Čuka in trenerja Gaje Severina Kozino.

Čuk (Breg): »Nogometno pravilo pravi, da je v derbiju možen vsak izid in zato tudi mi nismo izjema. Upamo seveda, da bomo ostali v skupini ekip, ki so na zgornjem delu lestvice in da bi vsaj ohranili tri točke zaostanka za prvouvrščeno Olimpio. Želimo da bi bila tekma korektna in lepa, tako da bi navijači prišli na svoj račun. Poškodb v ekipi ni. Zato bo po vsej verjetnosti trener v glavnem podrl postavo, ki je prejšnjo nedeljo premagala Campanelle. Pravilo pravi,

da se ekipe, ki zmagata ne menja. Trener Zanon bo vsekakor imel na razpolago v nedeljo tudi Ferfoglio, ki je okrevljal po poškodbah, ter Albertinija in Buffo, ki sta presedla enotedensko izključitev.«

Kozina (Gaja): »Zavedamo se, da je Breg dobra ekipa, ki je letos dosegla res dobre rezultate. V Dolino gremo s trdnim namenom, da odnesemo čim več in seveda da ohranimo nepremagljivost. Vsi fantje so zelo koncentrirani, kar je nadvse pozitivno, saj v takih tekmah igrajo veliko vlogo tudi živci. Z naše strani se zavedam, da imamo še nekaj šibkih točk, katere upam, da bomo kmalu odpravili. Kar se tiče postave ne bi smelo biti bistvenih sprememb, v kolikor trenutno imam na razpolago vse nogometaše. V dvomu je le Simonut, ki se je poškodoval.«

PRIMOREC - FOGLIANO

Fogliano je prav prejšnjo nedeljo doma doživel prvi prvenstveni poraz

in s tem zdrknil z drugega na tretje mesto začasne lestvice. V zadnjih nastopih pa so se Trebenci precej izboljšali, zato bo boj precej oster.

SAN MARCO - KRAS

Po štirih zaporednih porazih igra tokrat Kras v Ribiškem naselju proti San Marco, ki iz nedelje v nedeljo preseneča. Po porazu, ki ga je doživel v prvi tekmi (1:2 Fogliano) je v preostalih petih nastopih zbral kar 9 točk. Za Kras bo torej naloga precej težka saj imajo »rdeče-beli« težave z napadom. V šestih tekmah so namreč dosegli le štiri gole in kar tri je dal Košuta.

PRIMORJE - BARBARIANS

Primorje jutri res ne bi smelo imeti problemov, saj je Barbarians v dosedanjih sedmih nastopih vedno porazen zapustil igrišče. Lahko pričakujemo točo golov proseške enajsterice. Zmage bi se posebno veselil Bortolotti, ki bo prav v nedeljo stotič oblekel dres članske ekipe Primorja. (B.R.)

ROMANA - MLADOST

Romans je s 4 točkami na predzadnjem mestu lestvice. Iz dosedanjih izkušenj (3 zmage na prav tolikih gostovanjih) bi lahko rekli, da so Doberdobi nesporni favoriti za končno zmago in to še posebno, če pomislimo, da so Tržičani slaba ekipa. Igrati pa bo treba zbrano.

MARIANO - SOVODNJE

Marsonovi varovanci se pripravljajo na eno najtežjih gostovanj. Proti vodečemu Marianu bodo Sovodenjci morali pokazati zares vse, kar znajo. V obratnem primeru bo Mariano beležil ponoven uspeh in vsako nadaljnje zasledovanje bo izredno težavno.

JUVENTINA - MEDEA

Ekipi sta doslej precej razočarali. Gostje so namreč pred prvenstvom spadali v ožji krog favoritov za napredovanje, v resnici pa so s 5 točkami na zadnjih mestih razpredelnice. Za Juventino bo to dobra priložnost za prvo prvenstveno zmago.

V moški rokometni D ligi

Krasovci v Musestrah

Prvo kolo rokometnega prvenstva D lige je za nami. V A skupini nastopa med devetimi sedmericami tudi Kras, ki je v nedeljo opravil svoj krstni nastop. Po rezultatih v prvem kolu je razvidno, da bo letošnje prvenstvo precej izenačeno, če seveda izvzamemo novince v rokometnih krogih zgoniško - repentabskega Krasa, kateremu bo letošnje prvenstvo služilo le za nabiranje izkušenj pred bodočimi obveznostmi.

Današnji nasprotnik »rdeče - belih«, beneški Musestre, je v prvem kolu razmeroma tesno premagal Quarto d'Altino. Igralci iz Mester so v preteklem kolu dosegli najvišje število zadetkov in Krasova obramba bo imela danes zvečer polne roke dela. Vsekakor če bodo Cotichevi varovanci zaigrali kot pred tednom bo današnjemu nasprotniku trda predla.

Že v prvem kolu pa je prišlo do nepričakovanih zapletov. Druga ekipa iz Mester Brazzalotto je na domačem igrišču premagala San Donà, a

je rokometna federacija dodelila zmago z 2:0 gostom, ker so domačini nastopili s tremi igralci, ki nastopajo v B ligi. Tudi tržaški CUS je moral v prvem kolu položiti orožje.

IZIDI PRVEGA KOLA: Brazzalotto - San Donà 0:2; Musestre - Quarto d'Altino 29:25; Kras - Inter Nabrežina 6:16; Spilimberghese - CUS Trst 25:18.

PRIHODNJE KOLO: Pordenone - Quarto d'Altino; Musestre - Kras; Inter Nabrežina - Brazzalotto; San Donà - Spilimberghese. (Z.S.)

obvestila

SK DEVIN

sporoča, da lahko posreduje po izredno ugodnih cenah sezonske in tedenske smučarske karte za sistem žičnic Kobla - Bohinjska bistrica. Informacije po telefonu 200-236 in 208-551 do vključno 29. novembra.

SK DEVIN

sporoča, da se v sredo, 21. t. m., prične predsmučarska telovadba. Vadba bo vsako sredo od 18. do 19. ure v telovadnici srednje šole v naselju San Mauro v Sesljanu. Tel. 200-236.

JAMARSKI ODESK SPDT

prirreja tečaj jamarske tehnike za vse, ki so dopolnili 18 let. Zbirališče v sredo, 21. t. m., ob 16. uri v dolinski telovadnici. Vabljeni!

ZSŠDI

obvešča, da v torek, 20. t. m., odpade plavalni tečaj v Lipici.

ŠD SOKOL — MINIOĐBOJKA

obvešča, da so treningi ob torkih in petkih od 14.30 do 16. ure v nabrežinski telovadnici. Vabljeni so dekleta letnika 1973 in mlajša.

ŠD MLADINA

smučarski odsek organizira ZIMOVA-NJE v Kranjski gori od 29. decembra '84 do 5. januarja 1985. Vpisovanje do sobote, 24. t. m., v Domu A. Sirk v Križu vsak dan od 18. do 21. ure. Interesenti naj pohitijo, ker je število prostorov omejeno.

ATLETSKI ODESK SZ BOR

sporoča, da bo jutri, 18. t. m., na stadionu »1. maj« ob 17. uri občni zbor odseka.

SPORTNO ZDRUŽENJE DOM

organizira vadbo košarke in minibasketa (letniki 1971 in mlajši), ki bo ob torkih in petkih od 14.30 do 15.30 v telovadnici Kulturnega doma.

NAMIZNOTENIŠKI ODESK SZ BOR

vabi rekreativce vseh starosti na treninge ob torkih in petkih od 19. do 21. ure v telovadnici na liceju »Prešeren«.

ŠD MLADINA — smučarski odsek

SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKÉ OPREME

v Domu A. Sirk v Križu jutri, 18. novembra, od 10. do 21. ure, v ponedeljek, 19., in v torek, 20. novembra, od 15. do 21. ure.

Obiščite nas!

Naročnine: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST Trst, Ul. Montecchi 6 - tel 775.275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. novembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Najlepša je ona

LONDON — V Londonu so predsinocnim izvolili najlepšo med najlepšimi. V mnogih svetovnih lepotnih tekmovanjih prekaljeni sodniki so v en glas ugotovili, da je sanjskega diadema najbolj vredna 21-letna venezuelska študentka psihologije Astrid Herrera, ki je za 'nameček' prejela še denarno nagrado v višini 37.500 dolarjev (Telefoto AP)

Navajena je bila na vojaško cenzuro diktatorskega režima Argentinska Cerkev se ni še sprijaznila s povratkom demokratičnih svoboščin

BUENOS AIRES — Argentinska katoliška Cerkev ni bila nikoli pretirano dobro razpoložena do Alfonsinove vlade, a medsebojni odnosi so bili do sedaj korektni. Kritična stališča argentinskega cerkvenega vrha na nedavni škofovski konferenci pa grozijo, da se poruši doseženo »ravnotežje«. Škofje namreč obtožujejo Alfonsinovo vlado, da izriva Cerkev iz šol, da dopušča pornografijo v filmih, tisku in gledališčih in da dopušča žaljenje cerkvenih dostojanstvenikov. V tej svoji izredni kritičnosti pa ni argentinski cerkveni vrh niti z eno besedico obsodil zadržanja nekaterih svojih duhovnikov, ki so prekršili sveta pravila vere. Ob takem zadržanju izpade cerkveni dokument kot graja nadrejenega podložniku. Cerkev opozorila so neke vrste pretnje, kot da je Cerkev več kot eno leto Alfonsinu puščala »proste roke«, sedaj pa je ugotovila, da je pot za Argentino zgrešena. Brez slepomišljenja je namreč poudarila, da ima pravice tudi v solstvu in da se boji pohoda materialistične ideologije in pogledov v izobraževanju.

Glede pornografije pa je težko izbrisati občutek, da je obsodba tesno vezana na primer duhovnika Julia Trivina, ki je s prižnice pozval vernike, da se z vsemi sredstvi, tako moralnimi kot drugimi, borijo proti sedanjemu »pornografski demokraciji«. Seveda se je duhovnik znašel v zaporu. Kaže pa, da je v cerkvenih vrstah precej duhovnikov, ki mislijo tako kot Trivino. Argentinska Cerkev navsezadnje preživlja pravi šok, ko so s povratkom demokracije v Argentino prispele tudi druge svoboščine, ki so bile argentinski Cerkvi, navajeni vojaške cenzure, popolnoma tuje. Nič čudnega torej, da je neki vojaški kaplan ostro napadel predsednika poslanske zbornice Juana Carlosa Puglieseja, ko je ta izjavil, da so nasprotniki erotizma in pornografije spolno zavarte in utesnjene osebe.

Pornografija je torej za argentinski cerkveni vrh najhujše grozodejstvo, saj si drugače ne moremo pojasniti, zakaj niso obsodili nekdanjega vojaškega kaplana von Wernicha, ki je prejemal denar od svojcev »desaparecidosov«, ki jih je sam pospremljal na morišča.

Pornografija je torej za argentinski cerkveni vrh najhujše grozodejstvo, saj si drugače ne moremo pojasniti, zakaj niso obsodili nekdanjega vojaškega kaplana von Wernicha, ki je prejemal denar od svojcev »desaparecidosov«, ki jih je sam pospremljal na morišča.

Pokoli v Abruškem parku

L'AQUILA — Poročali smo že o neljubem dogodku v Abruškem naravnem parku, kjer so divji lovci ustrelili medvedko. Ravnatelj ustanove, ki upravlja park, je ob tem dogodku obtožil krajevne oblasti in pristojne organizacije, da niso doslej ničesar storile za preprečitev teh pokolov, ki se kar vrste. Razjarjeni domačini pa se že dogovarjajo, kako uklesčiti brezvestne lovce.

Baby Fae je umrla

LOMA LINDA (Kalifornija) — Predsinocnim ob devetih po krajevnem času (včeraj zjutraj ob šestih po srednjeevropskem) je v tukajšnji bolnišnici izdihnila zaradi nepravilnega delovanja ledvic mesec dni stara Baby Fae, ki je od 26. oktobra živela z opičjim — pavijanovim — srcem. Težave so nastopile v četrtek popoldne: dete so podvrgli dializi, toda bitje srca je postajalo vse slabotnejše in pomagati niso mogli niti najsodobnejši načini oživljanja.

Baby Fae se je rodila, kot znano, s hudo srčno napako, tako da ji je v bistvu delovala le polovica srca. Ko je mati izvedela, da bo dete živelo kvečjemu en mesec, je pristala na predlog dr. Leonarda Baileya o presaditvi pavijanovega srca.

Discovery srečno pristal

CAPE CANAVERAL — Povsem natančno in po voznem redu je na pristajalni stezi ameriškega vesoljskega središča Kennedy pristala vesoljska ladja Discovery. Z njo so se na Zemljo vrnili člani posadke, skupno pet oseb in med temi tudi ena ženska, s seboj pa pripeljali nič manj kot dva pokvarjena satelita. Podvig je enkrat in dokazuje visoko stopnjo vesoljske tehnike. Posadka se je namreč v višini 360 km nad Zemljo pri brzini 28 tisoč km na uro približala satelitoma, k vsakemu posebej, jih umirila in s pomočjo mehanske roke položila v trup vesoljske ladje. Kakor so milijoni ljudi lahko videli po televiziji, sta astronavta mehanika s pomočjo raket pristoje plavala v ozračju, da sta satelit spravila na ladjico. Dogodek odpira povsem novo poglavje v ozvajanju vesolja.

V žariščih napetosti - Piše Pavel Stranj

Balučistan: kocka v nemirnem mozaiku na križišču narodov in držav Azije

Kakor naravni potresi, tako se tudi politični potresi najpogosteje pojavljajo ob določenih črtah, prelomnicah. Politične prelomnice so zlasti v tretjem svetu nastale predvsem v prehodni iz kolonialne dobe v sodobnost, ko so na zemljevidih nastajale meje, ki so bolj ustrezale imperialističnim interesom, kot pa domačinom. Danes so ob takih mejah stalna žarišča napetosti, lokalne in regionalne vojne.

Območje med Iranom in Indijo, ki leži v južnem delu Pakistana je pravi vozlišče takih prelomnic; nanjo meji dežela Sikhov, Afganistan, nemirni Iran in nič manj nemirni pokrajini Pandžab in Sind. V središču tega vrtinca je pokrajina Balučistan, dežela Balučanov, ki govorijo jezik baluči. Teh je približno milijon, ukvarjajo se v glavnem z rejo živine in zaradi revne paše se morajo s svojimi čredami stalno seliti po svojem puščavskem in goratem ozemlju.

To ozemlje je zelo pomembno iz strateškega vidika: tu je izhod iz Perzijskega zaliva; od tod je zelo blizu do številnih žarišč napetosti na indijskem subkontinentu; Balučistan je nekak »sosed« manjših arabskih držav na arabskem polotoku in, končno, preko Balučistana bi lahko potekal koridor iz Afganistana do morja.

Ta zadnja značilnost je zelo vznemirjala zahodne stratege, zlasti v letih 1973-1977, ko je v Balučistanu vrelo. Na Zahod so prihajale

novice o nekakem separatističnem gibanju, o katerem pa ni bilo jasno, če bi olajšal ali obratno, oviral, dostop Rusov do morja (preko Afganistana seveda).

Ko je v Pakistanu prišel na oblast sedanji predsednik, gen. Zia Ul-Haq, se je leta 1977 zelo resno posvetil tudi vprašanju Balučistana. Ker je dežela bogata na rudah, je hotel do-

seči njeno gospodarsko izkoriščenje; ker se je narod Balučanov izkazal kot »nemirnega«, ga je moral obrzdati. Izdelan je bil velik razvojni načrt za Balučistan, ki predvideva gradnjo železnice, cest, letališč in pristanišč; odprtje rudnikov in seveda naselitev velikega števila priseljencev iz severnih pokrajin Pakistana, ki bi morali »uravnovesiti« današnjo narodnostno strukturo. Denar za to so zagotovile številne zahodne države, zlasti ZDA, a tudi bližnje arabske države.

Po sovjetskem posegu v Afganistan, po Khomeinijevem vzponu in po spopadu med Iranom in Irakom so arabske države ob Zalivu vse bolj zaskrbljene nad bodočnostjo. Pakistan s preko 70 milijoni prebivalcev, s svojo atomsko bombo in s strogo versko (islamsko) državno ureditvijo je zelo primeren zaveznik. Zato sta v Saudski Arabiji že dve diviziji pakistanske vojske, v Pakistanu pa se urijo piloti manjših arabskih držav ob Zalivu.

Doslej je Zia Ul-Haq uspel izpeljati svoje razvojne načrte v Balučistanu, ne da bi naletel na kak hujši odpor domačega prebivalstva. To mu je uspelo tudi, ker se je močno oprl na plemenske poglavarje, tradicionalno oblast pri Balučanih. Vprašanje je le, če ne bodo plamen iz sosednjih žarišč oplazili tudi to pokrajino in jo spet vneli. Netiva je dovolj.

PAVEL STRANJ

Svetlana Stalin:

»Zdaj sem srečna«

MOSKVA — »Po 17 letih bivanja v tako imenovanem svobodnem svetu sem šele sedaj srečna, ko sem se vrnila v domovino.« Tako je izjavila včeraj tujim časnikarjem, ki so akreditirani v Moskvi, Svetlana Alilujeva in nadaljevala: »CIA me je vseskozi obračala kot udomačeno žival in niti en sam dan se nisem čutila svobodna.«

Svetlana, ki je poudarila, da je to prva in poslednja njena tiskovna konferenca, je naglasila, da povratku v SZ niso botrovali politični vzgibi, temveč zgolj želja, da se spet vključi v družinski krog. Moskovskim oblastem se je toplo zahvalila, ker so ji dovolile povratek domov.

KALA

28.

RIŠE: VALTER VALENCIO

PO IVANU RIBIČU PRIREDIL B.L.

82. Zgrešila je, čeprav so zobje zadeli v živo in je občutila na jeziku okus krvi. Človek je še vedno stal pred njo, krilil z rokami in kričal: »Lupo! Alutale!... Lupo!« Še enkrat se je vzpela in zagrizla vanj. Ni razklenila zob, dokler ni človek prenehal kriliti in kričati. Kala je postajala zver. Ljudje so ji pomenili samo še nevarnost. Šele ko se je rešila bojazni pred nevarnostjo, pred slutnjo pogina, je lahko zbežala. Stekla je čez travnik, ki se je širil onkraj soteske, in jutro jo je zateklo že visoko v bregovih.

83. Toda jutro ni bilo, kakršna so bila druga jutra. Bilo je polno grozečega gremenja, ki ni bilo kakor strel iz puške ali nebesni grom, vzbujalo je strah pred neznanim. V vrhovih dreves je zaplulato, kakor bi bil vzletel velik ptič — takoj nato pa je nedaleč od nje treščilo, da se je dvignila zemlja z drobci kamenja visoko pod veje. Gozd je oživil v preplahu. Toda bobneči grozi ni bilo moč uiti. Nekaj skokov od potočne struge je v mahovitem bregu zagledala veliko z bršljanom na pol zakrito luknjo.

84. Zaslutila je zavetje, stekla k odprtini in planila vanjo. Toda votlina ni bila prazna. Nekdo se je pred njo zatekel tja. Bil je Murk. Čutila je, da jo opazuje, toda z ničemer ni pokazal, da se je namerava lotiti. Kala pa je kljub temu zagrcala. Tedaj je zunaj spet vzfrtalo in udarilo v gozdna tla. Kalo je vrglo od vhoda proti Murku. Zadelo je obenj. In ko se je dotaknila njegovega telesa, je domela, da se tudi on boji. Vihra je naposled utihnila. Murk se je zganil. Kala je bila pripravljena, da ga prestreže.